

Mako Kumwimp Kwapwe Kare Kar

Mekia Akwapnámp Kar

Makomp e te Jon Mak. Mao te Jisaso éréképá yárák i konámp éntér-sámpramp arop ankwap mono. Maomp taun kare te Jerusalem.

Pol ntia Barnabas yárákria kourteouráp aropan Jisasomp kar farákáp nepo, Mak am arop yaworan yaewourimpon.

Jisaso pok tenánko, wakmwaek 35 yopwar niamp arake fek, Mak te Rom aropan Jisaso kwapwe kare yárákimpan mérenkria mámá kar má kumwimpon.

Rom mekamp arop fárákáp te kárákáre kor ankank kwapweantá kíkiank napo, Mako man sérrá, ‘Jisas te Kwaromp kárákáre yéknépnámp ankank yorororia, kárákáre fek tére námpon’rá kumwimpon.

Ént mek nérrá kák konámp Jono farákápámp kar

1 ¹Mámá kar mámáte Kwaromp Táráp Jisas Kraisoimp Kwapwe Kare Karono.

²Mámá manénkir korop námp máte profet Aisaia wokwaek kumwimp niampon. Kwaro arakrá sér:

“Wawenke! Ono onomp kar farákáp naenámp arop ankárankamp sámp-kérép nanko, manénkir mao akwapeaka waráp por mwae kup yoroano.

³Arop yak mo apár meknámp kar ankwap tékén arakrá sér:

“Tokwae Karampor mwae kup yoroenke!

Mao akwap naenámp mwae kup fwapokwapenke!’”^a

⁴Kwaro séri námpnámp taknámp Jon ént mek éné i konámp arop mao te arop yak monámp apár mek akwapea maok, mao kourteouráp aropan kar farákápria sérrá, “Yumo te yiráp kwatae ninik pwararea ént mek nér napo maok, Kwaro yiráp am ninik kwatae tirá épér naenámpon.”^b ⁵Aeránko maok, apár Judia

^a 1:2-3 Ais 40:3; Mal 3:1; Lu 7:27 ^b 1:4 Lu 1:77; Ap 13:34

mekamp kounteouráp arop ponankor, tá Jerusalem mekamp kounteouráp arop ponankor Jononámpok tukupea náráp kwatae ninik am farákáp napo maok, Jono am farákapan ént Jordan mek nérrá kák.

⁶Jon te kamel pwae fek yoroinap waempyam yirimpea maok, fir yipi fekamp sépér fákáp. Aea maok, mao te tákár ntia yao pwae mekamp éntu éntan fárimpon. ⁷Aeria maok, mao kar arakrá farákáp: “Arop ankárank onomp wakmwaek korop námp te maomp kárákáre onomp kárákáreran kwe-pwar námpon. Ono te apárok kánanke kare yak nampara, ono maomp wonae fik kwaráp torokompria maomp su fekamp paok aokorop nanamp^f pourou mono. ⁸Ono te yumwan ént fek nérrá kák nampono. Mao te yumwan Yiki Kor Spirit fek nérrá kák naenámpon.”^d

Jono Jisasén ént mek anámpámp kar

Matyu 3:13-17; 4:1-11; Luk 3:21-22; 4:1-13

⁹Am ke fek táman maok, Jisas apár Galili mekamp Nasaret meknámp korop nánko, Jono man ént Jordan mek anámpámp. ¹⁰Aeanánko maok, ént meknámp forokor tará aokrá kárák fek fokop nánko, koupour kar narek yámar me kikir akwap nánko, nke nánko maok, Yiki Kor Spirit ant yuri niampao maonámpok ék.^e ¹¹Aenko maok, yámar meknámp arop kar niamp wumwiria sérrá, “Amo te onokump táráp kare ara, ono amwan warákár tokwae nampon. Amo kwapwe kare ninik nap te, ono yonkwae kárámp nampono.”^f

Satano Jisasén poupwekápimp kar

¹²Aenko am ke fek táman, Yiki Kor Spiritao Jisasén kwar saráp mek sámp-kérép. ¹³Aenko maok, mao am kwar saráp mek am mek 40 yámar yakánko maok, tá Satano koropea man poupwekáp. Mao yao pwae mekamp firént yakánko maok, ensel fákáre man yaewouriaon.^g

Jisaso Galili meknámpia térerá akwapámp kar

Matyu 4:13-22; Luk 5:1-11

¹⁴King Herot Jonén fákápá papánko maok, Jisas distrik Galili mek koropeaka Kwaromp Kwapwe Kare Kar farákáprá yarakimp. ¹⁵Mao sérrá, “Kwaro sérimp ke te oukoumwan te wae korop námpon. Kwaromp firáp taokeyak naenámp te wae wonae fik korop námpon. Yumo kwatae ninik pwarará Kwapwe Kare Kar má wawiaka, karenorá mérenke!”^h

Jisaso arop yiaworaopweran sérianánko, énénti tukupap kar

Matyu 4:18-22

¹⁶Jisaso ént aokore Galili firi pokria nke nánko maok, Saimon ntiaka Andru mwearao ént aokore mek umben sirarrá yak. Am arop yawor te

^c 1:7 Matyu 11:3 fekamp kar fi nkeampo. ^d 1:8 Ap 1:5 ^e 1:10 Jo 1:32 ^f 1:11 Sng 2:7
^g 1:13 Hi 4:15 ^h 1:14-15 Mt 3:2

éntékam tirá am fek mani sám̄p konepon. ¹⁷Aepo maok, Jisas am arop yaworan sérrá, “Yumo te onomp wakmwaek koropenke! Ono yumwan Kwaronámpok arop éréképá korop konap yénkép nanampono.” ¹⁸Aeránko maok, am arop yaworao kor koupour kar umben fekamp tére pwarará maomp wakmwaek akwap. ⁱ ¹⁹Takia tukup tae morokria nke nánko maok, Sebedimp tárápyar Jems ntiaka Jon mwearao kor bot mek yakrá umben aompoprá fwapokwaprá yak. ²⁰Aepo maok, Jisaso wumwi nánko, am arop yaworao kor naropwar Sebedi ntia tére konap arop mént bot mek yakáp napo maok pwarará, am arop yawor Jisasén éntér paprá akwap.

Jisaso arop ankwapamp pouroukamp kwatae-arop yérépemp kar
Luk 4:31-37

²¹Aea maok, am fárákapao taun Kaperneam mek tukupea maok, Sabat yae fek Juda firamp lotu nap mek youmpea maok, Jisas koumteouráp aropan kar farákáp. ²²Aenko maok, am fárákapao kor maomp kar wariaka kokorokor. Mao te Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop fárákapamp kar farákáp niamp mono, ankár mér tokwaeráp aropamp kar kárákare niamp fek am fárákapao yénkrá farákáp námpon.^j

²³Am ke fek táman am fárákapamp lotu nap mek koropnámp arop ankwap, maomp pourouk kwatae-aropao noumpoukoupá yaknámp Jisasén tékén wumwi kar fek sérrá, ²⁴“Nasaret mekamp Jisas, amo yinan te apae naeria nape? Ae te amo yinan kwatae pap naeria korop rape? Ono te wae mér nampon: Amo te Kwaromp yiki kare aropono.”^k ²⁵Aeránko maok, Jisas am kwatae-aropao yoporia sérrá, “Amo kari kwapono. Am arop pwarará akwapae!” ²⁶Aeránko maok, am kwatae-arop am aropamp pourouk noumpoukoupá yakeanámp te pu yae youria fépén tokwaea pwarará worokor pik. ²⁷Aenángo maok, koumteouráp arop ponankor kour me woukouria maok, am fárákapao námoku támao sérarrá, “Máte apaenono? Máte kar wourékamono! Mámá arop máte kárákare kourono! Aenámpara, mao am kwatae-aropao kar sénánko, am fárákapao maomp kar wawi konapono!” ²⁸Aenángo maok, maoinámp kar Galili mekamp arop fi am ponankor am kar koupour yarak nánko wawia pwi napon.

Jisaso Pitamp yupuramp éntupwar touwe fwapi papámp kar
Matyu 8:14-17; Luk 4:38-41

²⁹Am fákárerao lotu nap meknámp youmpea ek tukup. Tukupea maok, koupour Saimon ntiaka Andrump nap mek yoump. Tá Jems ntiaka Jon méntér akwap. ³⁰Aepo maok, Saimonomp yupuramp éntupwar kákánar fek pourou touwe fokornámp touwe sámpea amp. Aenko maok, koupour Jisasén “Touwean’rá sér. ³¹Aepo maok, Jisaso maonámpok youmpea

ⁱ 1:18 Mt 19:27 ^j 1:22 Mt 7:28 ^k 1:23-24 Mk 5:7; Jo 6:69

man yaek sámpea papánko maok, am pourou touwe fokornámp touwe am worokor pikánko maok, mao fárámpea am fárákapao fár mwanap fir yankapámpon.

Jisaso kápae kare touwenap arop fwaprá kákámp kar

Matyu 8:16-17; Luk 4:40-41

³² Takia maok, kumuran yámar porokor nánko,¹ ankwap fárákap touwenap arop éréképeaka maonámpok korop. Aeria maok, kounteouráp aropan kwatae-arop noumpoukoupea yaknámp fárákapan kor éréképá korop.^m ³³ Aeria maok, am taun mekamp kounteouráp arop ponankor koropeaka am nap topok koupoukour. ³⁴ Aeapo maok, Jisaso kounteouráp arop kápae kare nkwakwe make touwe sámpá yakáp napan fwapokwap. Aeria maok, am fárákapamp pouroukamp kwatae-arop kápae kare yéréperá kérép. Aemantá maok, am kwatae-aropao kor mao te wanonorá mérapantá maok, mao am fárákapan ‘Kar sérari kwapono’ ria maok, fou e séri pwar.”

Jisas apár Galili mek térerá yáraknámp kar

Luk 4:42-44

³⁵ Koumounek kar oukoumwan kirikip yak námp mek, Jisas fárámpeaka oukur tará apárok arop yak mo nap fek akwapea námoku mwar am fek yakrá Kwarén kar toropwap.^o ³⁶ Aenánko maok, tá wakmwaek Saimon ntia maomp ankwapyaenáp fárákap tukupea Jisasén nke. ³⁷ Am fárákap man nkea maok, sérrá, “Ponankor kounteouráp arop amwan oupourouk nape.” ³⁸ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Ae te wampweno. Nomo wonae fik mwaekamp némp-némp paokoprá tukup mwaro. Ono am fárákapan kor kar farákáp nanampria am táman ono korop nampono.” ³⁹ Aea maok, mao am apár Galili mekamp ponankor némpoukmwaek yárakria maok, am arop firamp lotu nap mek am fárákapan kar farákáprá yarak. Aeria maok, kwatae-arop yéréperá kérépámpon.^p

Jisas lepra touweráp aropan fwapi papámp kar

Matyu 8:1-4; Luk 5:12-16

⁴⁰ Aenko maok, lepra arop ankárankamp maonámpok koropea maok, kwaráp torokompria man koupoute kar sérrá, “Jisas, amo tak

¹ **1:32** Yámar porokor námp fek, Sabat yae pwar námpara, (Ves 21 fek nkeae.) kounteouráp arop fwap panek mwaek paokop mwanapon. Ae mwanapara, arop ankwap fárákap náráp touwenap arop fákáreran éréképea Jisasnámpok tukup napon. “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fekamp kware 72 fek nkeae. ^m **1:32** Mt 4:24 ⁿ **1:33-34** Mk 3:11-12; Ap 16:17-18 ^o **1:35** Mt 14:23; Lu 5:16 ^p **1:39** Mt 4:23-25

naeria nap kwamp te, onan fwapi pap napo, onomp pourou fwap yiki kukur naenámpon.”⁴¹ Aeránko maok, Jisaso man aropompria maok, maonámpok nárakarrá maomp pourouk yae papria sérrá, “Onomp ninik te waráp touwe wae pwar nánko, amo fwapi yakae.”⁴² Aeránko maok, am fek táman am lepra touwe wae pwar nánko, mao wae kwapwe kare yak.⁴³⁻⁴⁴ Jisaso man kar kárakáre fek arakrá sér, “Amo te mámá ankank waráp pourouk korop námp máte, arop ankwapan séri kwapono. Amo akwapea prisén waráp pourou yénképria maok, Moseso sérimpnám waráp lepra touwe fwapnám ofa sánkampo. Aenapo maok, arop nkea waráp touwe wae pwar námp mér mwanapono.” Aerá séria pwarará, man sámp-kérép.⁴⁵ Aerá séránko, akwapámpao maok, kounteouráp aropan am kar farákápria maok, kápae kare némpoukmwaek farákáp. Aemantá maok, Jisaso kor, taun mek akwap nanko, kounteouráp arop kápae kare námwan koropá ikirantánoria akwap mo. Mao te ankár am arop yak mo nap fek am fek saráp yak nánko maok, kounteouráp arop némp-némp ponankor maonámpok korop.’

Jisaso arop ankwap pu yae surumpwi tanknám fwapi papámp kar

2 ¹ Aea maok, ankwap kumuruk Jisas warko taun Kaperneam mek arákarrá akwapeaka, nap mek yak. Aenánko maok, kounteouráp aropao, mao nap mek yakánrá sénap kar wa. ² Aeria maok, kápae kare kounteouráp arop koropea nap mek néntépapo, am nap te wae fákapánko maok, táte ménki fek mwaek kor népe yak mo. Aenánko maok, mao am fárakapan kar farákáp. ³ Aenánko maok, arop ankwap maomp kour ponankor surumpwi yaknám, arop yiworaopwerao sunkwiar mek papea Jisasnámpok sankorop. ⁴ Sankoropea maok, nkeapo am fek te kounteouráp arop néntépa waeapo maok, am Jisasomp wonae fik sayink mwanap pourou mo. Aenámpantá maok, am arop kakapea nap yumuntuk pokea maok, nap oupouroup tenap ankank keakapea am meknám am arop sunkwiar paok fek tokoropea, yaek fákeyakáprá érpopwarrá pikia Jisasomp wonae fik pap. ⁵ Aenapo, Jisaso am fárakapao man mérnep nkea maok, am touwenám arop táman sérrá, “Táráp e! Ono waráp kwatae ninik te wae sámp-sinampono.”^s

⁶ Aeránko maok, am nap mek tankápnep Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop ankwap fárakap náráp ninik mek arakrá ninik, ⁷ “Am arop te apaeritea takrá séri námpon? Mao am kar sénámp te Kwarén ér-pwar námp nie? Arop ankwap ankárankampao kwatae ninik tirá épér naenámp pourou mono. Am te Kwar ankárankao saráp maok tak i konámpono.”^t

¶ 1:43-44 Wkp 14:1-4 ¶ 1:45 Mk 7:36 § 2:5 Lu 7:48 † 2:6-7 Jop 14:4; Ais 43:25; 1 Jo 1:9

⁸ Aerapo maok, Jisas koupour kar am fárakapamp ninik wae méria maok, arakrá turunk, “Apaeritea yumo takrá ninik naponon? ⁹Ono mokope kar fwap pwi yaknám sénanampon? Ae te ono sérrá, ‘Ono waráp kwatae ninik sámp-sitenamp’rá sénamp támao fwap pwi yak nám ni? Tá ono sérrá, ‘Amo fárámprá waráp am fek ampínap ankank sámpea akwapaerá sénamp támao fwap pwi yak nám nie? ¹⁰Aeno ono nik namp te yumo ankár arakrá mérenkria nampon: Aropamp Táráp Kwaro man, mámara apár fek takaeria kárakáre sánkeanánko, am fek mao fwap aropamp kwatae ninik tirá épér naenampon.” Aerá séri pwarará maok, am kour surumpwi yaknám aropan sérrá, ¹¹“Ono amwan sér rae: Amo fárámpea waráp ampínap ankank sámpea amokuráp nap mek akwapaer!”

¹² Aeránko maok, mao fárámprá am koumteouráp aropao nke nap fek koupour náráp amp i konám ankank sámpea akwap. Aenánko maok, arop ponankor kokorokoria maok, Kwaromp e sakapria arakrá sér, “Wokwaek kar yino te make ankank nke moimpon!”^u

Jisaso Livain warámpámp kar

Matyu 9:9-13; Luk 5:27-32

¹³ Takia pwarará, Jisaso warko ént aokore yaknám mwae akwap nánko maok, koumteouráp arop kápae kare maonámpok korop napo maok, mao Kwaromp kar am fárakapan farákáp. ¹⁴Aea maok, mao akwapea nke nánko, Alfiusomp táráp Livai takis sámp konap nap mek tank. Tank nánko maok, Jisaso man sérrá, “Onomp wakmwae koropae.” Aeránko maok, mao kor fárámprá maomp wakmwae akwap.

¹⁵ Wakmwae Jisaso námoku éréképá yarak i konám arop fákárerént Livaimp nap mek tankáprá fépér. Aenapo maok, kápae kare takis sámp konap arop, tá aropao ‘Kwatae ninikráp arop’rá sér i konap am arop fárakap Jisas apaeen nke mwaria maomp wakmwae paokop nap, am ankwap fárakap énéni tankáprá fépér. ¹⁶Tá lo yénkrá farákáp konap Farisi fákáreráo nkeapo maok, Jisaso takis sámp konap arop, tá kwatae ninikráp arop makia mént tankáprá fépérapo maok, am fárakapao Jisas éréképea yárákinám fákáreran sérrá, “Mao te apaeritea am takis sámp konap arop ntia kwatae ninikráp aropént tankrá fánámpon?”^v

¹⁷ Aerapo maok, Jisas wawia mao am fárakapan sérrá, “Touwe fwapnap arop te doktanámpok tukup mo i konapon. Touwenap aropao saráp doktanámpok tukup konaponon. Taknám ono ék namp te, námo yae-párak kare ninikrápao namprá niniknap aropan te mono. Arop námo kwatae ninikrápao namprá niniknap aropan wumwia érékép naeria ék namponon.”^w

^u 2:12 Mt 9:33 ^v 2:16 Mt 11:19; Lu 15:1-2 ^w 2:17 Lu 19:10; 1 Ti 1:15

Fir wuri konap kar
Matyu 9:14-17; Luk 5:33-39

¹⁸ Ankwap ke fek Jono éréképá yárák i konámp arop, tá Farisi fákáreráo kor Kwarén kar toropwap mwaria fir wuri napo maok, ankwap fárákap koropea Jisasén arakrá turunk, “Jono éréképá yárák i konámp arop fákáre ntia Farisi fákáreráo kor Kwarén kar toropwap mwaria te fir wuri konapono. Aeno amo éréképá yárák i konap arop fákáreráo fir wuri mo i konap te apaeritea napon?”

¹⁹ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan wounáp kar sérrá, “Arop ankáránkamp yupu sámp naerianámp oukoumwan yak námp fek te, maomp nouroup fwap fir wuri konap nie? Mono! Am arop yupu sámp naerianámp oukoumwan am nouroup aropént yak námp fek te fir wuri mo i konapono.”^x ²⁰ Aeno nánkár wakmwaek am yupu sámp naerianámp aropan sámpá tukup tenapo maok, maomp nouroup arop yonkwae touweria fir wuri mwanapono.

²¹ Arop te wourékam waempyam fákáre sámpeaka waempyam épi me fek paprá aomp mo i konámp. Táte mao tak nánko te, am waempyam wourékam támao épi waempyaman nikir nánko, warko pearákár tokwae naerámpon. ²² Arop te meme yípi fekamp botol épi mek te wain wourékam^y kér mo i konapono. Aeno am mek kérapo te, wainao am meme yípi fekamp botol am te fápárákápi papria wain ént kwarákár naeria námpon. Aeria am wain ntia meme yípi fekamp botol épi te énékér kwatae akwap neria nepon. Aeno arop te ankár wain wourékam te meme yípi wourékam fekamp botol mek kér i konapono.”^z

Sabat yae fek tére mo i konap kar
Matyu 12:1-8; Luk 6:1-5

²³ Ankwap Sabat fek Jisas ntiaka mént paokop i konap arop wit yoroi tenap yopwaraok tukup. Tukupea maok, Jisasomp fákáre am wit ankwapmwaek fár mwanámpria kánánkápapo maok,^a ²⁴ tá Farisi fákáreráo Jisasén sérrá, “Wae! Am te Sabat yae fek kákánk i konap te apaerá tére napon?”

²⁵ Aerapo maok, Jisas am fárákapan sérrá, “Ae te yumo wokwae Devitoimp kar buk fek yak námp te nke mori kwapono? Ono sénamp te am ke fek Devit ntia maomp arop fárákap ankank mo nánko yae-porokwe napon. ²⁶ Abiatar pris taokeyak konámp arop yaknámp ke fek, Devito Kwaromp Nap mek youmpea, pan Kwaro éntér sinámp mwaek am fek páte nap fária maok, náráp mént koropnap aropan kor ankwapmwaek

^x 2:19 Jo 3:29 ^y 2:22 Matyu 9:16 fekamp kar fi nkeae. ^z 2:21-22 Mt 9:16-17; Lu 5:36-39; 1 Ko 10:21; 2 Ko 6:16 ^a 2:23 Lo 23:25

nénkámpon. Am pan te fouara, pris fákáreao saráp fépér i konapan nimpon.”^b

²⁷Jisaso am fárákapan ankwap kar sérrá, “Kwar te, Sabat yaeran yaewour naenámpria arop yoro mono. Sabat yae te arop anepér mwanap yaewour naenámpria pap námpon.”^c ²⁸Aenámpara, Aropamp Táráp te mao námoku Sabat yaeran kor poukwap námpon.”

Sabat yae fek Jisaso yae yonkwaenámp arop fwapi papámp kar

3 ¹Jisaso warko lotu nap mek yoump nánko maok, arop ankárank yae yonkwae yak námpan am mek yak. ²Aenángo maok, am Farisi fárákapan támao Jisasén, mao te Mosesomp lo ták-pwararea Sabat yae fek am arop fwapi pap te mokoepan nkea man kot mwaria yépékrá yakáp.^d ³Aeapo maok, mao am yae ankwapmwaek yonkwae yaknámpan aropan sérrá, “Amo koropae!” Aenángo am arop te koropea kuk fokopeyak. ⁴Aenoko maok, mao am fákáreran sér, “Lo te nomo tére mo i konámpan sabat yae fek ‘Apaenk’rá sénámpan? Ae te nomo arop ankwapan yaewour mwanámpan ni, ankwapan kwatae pap mwanámpan nie? Ae te nomo te arop yaewour nánko yiki yak naenámp ni, porokwapá pap mwanámpan nie?” Aerá sénánko maok, am fárákapan kor kar sér mo. ⁵Aeapo maok, Jisaso fokopeyakrá énoukouprá yakea am fárákapan te aropan yonkwae touwe mono, loan saráp ninik kárákáre napo, am táman nkea yopor yonkwae pwarámpao maok, yonkwae touwe méntér. Aeria maok, Jisaso am yae yonkwaenámp aropan sérrá, “Waráp yae kor ékékérae.” Aeránko maok, mao yae ékékéranoko maok, maomp yae warko fwap.^e ⁶Aenángo maok, táte Farisi fákáre koupour ferámprá lotu nap pwarará tukupea Herotomp arop fákárerént tapokwapea Jisasén farop mwanámpania kar sérar.^f

Kápaie kare koumteouráp arop ént aokore fik koupoukourap kar

⁷Jisas námoku éréképá yarak i konámpan aropént am taun pwarará ént aokore Galili fik tukupapo maok, koumteouráp aropao kor méntér tukup. ⁸Am arop fi te distrik Galili mekamp, tá distrik Judia mekamp, tá taun Jerusalem mekamp, distrik Idumea mekamp, ént Jordan nkawmwaek fi mwakamp, tá taun Tair ntiaka Saidon mek mwakamp arop fi kápaie kare támao Jisaso térenámpan kar wawia maok, maonámpan korop. ⁹Aeapo maok, Jisaso námoku éréképá yarak i konámpan aropan sérrá, “Arop kápaie kare koropea onan ikir mwanape. Ae mwarea napara, yumo onompor bot sankoropea wonae fik nánapi fákeyakáp napo, ono am mek korokwap nanampono.” ¹⁰Am te wokwaek kápaie kare koumteouráp aropan touwe fwapokwaprá kák tenámpan tá maok, kápaie kare arop fi námwan fwapi

^b 2:25-26 ¹ Sml 21:1-16 ^c 2:27 Lo 5:14 ^d 3:2 Lu 13:14 ^e 3:5 Mt 9:13

^f 3:6 Mt 22:15-16

papanoria maomp pourouk yae pap mwaria koropea maomp wonae fik koupoukour. ¹¹ Aenapo maok, am arop pourouk woukouri yakápnámp kwatae-arop fárákap man nkeria te, kwaráp torokomprá tékén wumwi kar fek ‘Amo te Kwaromp Táráp’rá sér i konapono. ¹² Aenapo, mao am fárákapan ‘Námo te wanonórá séri kwapono’ ria tae fek sér.

Jisaso éntér-sámpramp arop ‘Aposel’ yoroi káknámp kar
Matyu 10:1-4; Luk 6:12-16

¹³ Jisaso am arop ou pwarará námoku mwar faonkwek pokea maok, arop ankwap fárákap maonámpok korop mwanap sénaeria, ponankor wumwi nánko, korop. ¹⁴ Am arop ou mekamp éntér-sámpramp arop nánkárápea ‘Aposel’rá sérianánko, am fárákap méntér yakáp napo, mao te am fárákapan Kwaromp kar farákápenkria tirá kérép, ¹⁵ tá Kwatae-arop tirá kérép mwanap kárákáre nénk nanampria námpon.^g ¹⁶ Am éntér-sámpramp aropamp e te ará: Saimonén ankwap e ‘Pita’rá sér.^h ¹⁷ Tá Sebedimp táráp Jems ntia maomp nánae Jonén man kor ankwap e ‘Boanerges’ ri pap. Am e fi te ‘Oukuréao párákapnámp niamp arop’rá sénapono.ⁱ ¹⁸ Tá Andru ntia Filip, tá Bartolomyu, tá Matyu, tá Tomas ntia Jems Alfiusomp táráp, tá Tadius, tá Saimon te Selot pati^j mekamp, ¹⁹ tá Judas Iskariot mao te nánkár Jisasénenkria outiri naenámp aropono.

‘Jisas Belsebulént tére námp’rá sénap kar
Matyu 12:22-37; Luk 11:14-23

²⁰ Jisaso akwapea nap mekánko maok, tá kápae kare koumteouráp arop koropea warko koupoukourapo maok, táte Jisas ntia mao éréképá yáraknámp fárákap mao tankáprá fár mwanap ke te yak mo.^k ²¹ Aenko maok, táte námokuráp kar nánaeounáp Jisas takrá tére námp wawia maok, mao te épépérépri kanrá warámp mwaria korop.^l

²² Lo mérnep arop Jerusalem meknámp korop. Koropea maok, arakrá sér, “Belsebul Jisasént yak námpon.” Tá “Mao te kwatae-arop poukwap konámp Belsebulomp kárákáre fek am kwatae-arop fákáre yéréperá kérép námpon.”^m ²³ Jisaso am fákáreran wonae fik koropenkria maok, mao am fárákapan wounáp kar arakrá sér, “Satan te mokopia Satan yéréperá kérép naenámpon? ²⁴ Arop ankárankamp firao kuk pírékarea nonopok yorowar nep te, am arop fi fwapi kárákáre yak naenámp pourou mono. ²⁵ Tá ankárankamp nap mekamp aropao yorowaria te, am nap mekamp arop te fwapi tankáp mono. ²⁶ Tá Satan poukeyak námp mekamp ankwap-ankwap fákáre nonopok yorowaria te, am fi pípirikir tukup napo te, mao kor kárákáre yak mono, pwar naerámpon.

^g 3:14-15 Lu 9:1 ^h 3:16 Jo 1:42 ⁱ 3:17 Lu 9:54 ^j 3:18 ‘Selot pati’ arop fárákap te Rom firao Juda firan poukwap te monoria kákánk i konap arop fárákapono. ^k 3:20 Mk 6:31
^l 3:21 Jo 10:20 ^m 3:22 Mt 9:34

²⁷Arop ankárankao kárakáre kor aropamp nap mek ankank pouroukoup naeria te, kwaporok yoump mo i konámp nie? Mao te am taenámp aropanénkir sámpea yarokwapea pátea maok, am aropamp nap mekamp ankank ponankor ti konámpono.”

²⁸Ono te yumwan waeman kare sér rae: Kwar te koumteouráp aropamp ponankor kwatae ninik ntia ponankor wouroump kar sér i konap te fwap tirá épér naenámpo. ²⁹Aeno aropao Yiki Kor Spiritan wouroump sénámp te, Kwar te maomp am wouroump sérinámp kwatae ninik te sámp-sir mono. Oukoumwan, tá nánkár wakmwae kor am ninik kwatae te ankár taki yaká yak naerámpon.”

³⁰(Am fárakapao ‘Kwatae-arop man noumpoukoupeyak námp’rá sénapantá, Jisaso makrá sénámpono.)^o

Jisasomp éntupwar ntia nánaeounáp koropnap kar
Matyu 12:46-50; Luk 8:19-21

³¹Am ke fek táman, Jisasomp éntupwar ntia nánaeounáp Jisasnámpok korop. Koropea ek yakáprá ‘Mao mankano’rá sér.^p ³²Aepo maok, koumteouráp arop kápae kare man ko-sitea tankáprá maok, man arakrá sér, “Amo wawae! Waráp éntupwar ntia waráp nánaeounáp ek yakáprá amwan wumwi nape.” ³³Aenapo maok, mao am kar pwarokwaprá arakrá sér, “Wa onomp éntupwar ntia onomp nánaenono?” ³⁴Aeria maok, koumteouráp arop tankáp nap táman yénkrá sérrá maok, “Nkenke! Onomp éntupwar ntiaka onomp nánaeou tárápu te mámánono. ³⁵Apae koumteouráp aropao Kwaromp ninikaok yáarak námp te, mao támao maok onomp nánae, tá onomp antáp, tá onomp éntupwarono.”^q

Ankankou épérnap wounáp kar

4 ¹Jisaso warko ént aokore Galili fik akwapea koumteouráp aropan Kwaromp kar yénkrá farákáp. Aeria maok, koumteouráp arop kápae kare koropea koupoukour napantá maok, mao ént mek tanknámp bot mek pokea tank. Aenángo, ponankor koumteouráp arop am ént fik táman néntép. ²Aeria maok, mao am fárakapan kápae kare wounáp kar farákáprá am fárakapan arakrá sér, ³“Ono kar sénae. Yumo wawenke. Arop ankárankao akwapeaka yopwaraok ankankou yirir. ⁴Am te épér nángo maok, ou ankwapmwae pikia mwaeak tankáp. Aenámp te, antao koropea fépér. ⁵Tá ankwapmwae yumwi tokwae ankore mek yak nángo, kwar worare fek yumuntuk yak námp mek piká tank. Aenámp te, am te wae koupour páre kwapwe námpao maok, ⁶arák yumwi fek tikipeyak nángo, yámar yokwapria, am ankankou páre yonkwae pap nángo, yákáre námpono. ⁷Tá ankankou ankwapmwae paok wi ou mek piká tank nángo

ⁿ 3:27 1 Jo 3:8 ^o 3:28-30 Hi 6:4-6 ^p 3:31 Mk 6:3 ^q 3:35 Jo 15:14

maok, am paok wi páre támao am páreran woukoupea pap. Aenánko maok, yao ki tank mo. ⁸Aeno ankankou ankwapmwaek kwar émi kwapwe kare mek pik námp te, kwapwe kare párea tokwaeria maok, wae ki tankria maok, ankwap aopwe 30 tank, táte ankwap aopwe 60 tank, tá ankwap aopwe 100 tank.” ⁹Makrá séri pwarará, Jisaso am fárákapan sérrá, “Arop woupwiráp te má kar má fwapia wa kuno.”

Jisaso wounáprá sénámp kar fi

Matyu 13:10-17; Luk 8:9-10

¹⁰Wakmwaek Jisas námoku nápar yak. Aenko maok, am arop éntér-sámpramp, tá ankwap fárákapan Jisasént yakáp napao kor man wounáp kar táman turunk. ¹¹Tá mao am fárákapan sérrá, “Kwar te maomp fákáreran taokeyaknámpamp mek-wouroumpayaknámp kar fi kor yumwan wae yénkép námpono. Aeno am arop kwaporok yakáp nap te, wounáp karan saráp wawi konaponó.” ¹²Aenapara,

‘Am te wae énounkoupapan maok,
am ankank te ankwap wuri nke mo,
tá kar te wa napan maok,
am fi te fwapia mér mono.

Aenapara, am fárákapan Kwaronámpok tukup napo,
Mao am fárákapan kwatae ninik
tirá épéranáno.’”^s

Am ankankou wounáprá sénámp kar fi

Matyu 13:18-23; Luk 8:9-15

¹³Tá Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo mámara wounáp kar te mér mo nap nie? Ae te yumo ponankor ankwap wounáp kar mokopia mér mwanapon? ¹⁴Am arop ankankou yoro námp te Kwaromp karan yoro námpon. ¹⁵Tá kar mwaeak piká párákan námp te, kouroumparóp aropao kar wa napan maok, am ke fek táman Satan koroprá am Kwaromp kar am fárákapan ninik mek yak námp ti-akwap konámpán sénámp. ¹⁶Tá kouroumparóp arop ankwap fárákapan am te ankankou apár yumwi kor táránkápnámp mek pik námp niamp námp te, am fárákapan kar wawia kouroumparóp sámpria maok, am táman warákár. ¹⁷Aenapao maok, am fárákapan Kwaromp kar te ninik mek sámpá yak mo. Aenapo, arák mek pik monámp taknámp, wakmwaek arop ankwap fárákapan Kwaromp kar sámpá anámpará paprá, am kouroumparóp aropán nkwakwe make kar sénapo, am fárákapan kouroumparóp Kwaromp kar pwar napon.”^t ¹⁸Tá kouroumparóp arop ankwap fárákapan te ankankou paok wi mek kuk piká tank námp niamp taknámp, am fárákapan te kar wa napao maok,

^r 4:11 1 Ko 2:10 ^s 4:12 Ais 6:9-10; Jo 12:40 ^t 4:17 Kl 2:7

19 tá apárokamp ankankan ninik kápae kare, mani tokwaeantá ninikrá paokopria maok, tá nkwakwe make ankankantá kíkiankrá paokoprá, mak napo maok, am ankankao Kwaromp kar oupouri pap. Taknámp arop te maomp ninik mek te ki tank mono.^u 20 Aeno ankankou ankwapmwaek kwar émi kwapwe mek piká tankria páreanámp te, ki tankria ankwap 30 tank, ankwap 60 tank, ankwap 100 tank. Aenámp te, koumteouráp arop ankwap fárákrap kar wawia sámpea niki paokop napan sénámpon.”

Lam pounkouroupea pap konap wounáp kar

Luk 8:16-18

21 Jisaso ankwap kar am fárákapan sérrá, “Ae te arop lam sámpea korop námp te, baket mek pap konámp nie? Tá kákánar ankore mek pap konámp nie? Mono. Mao te narek kákánar fek pap konámpono. 22 Ponankor ankank mek wouroumpeyak námp, tá oupouroupa pwate nap te, nánkár wakmwaek érik korop naeria námpon. 23 Arop woupwiráp te mámá kar mámá wa kipo.”

24 Mao am fárákapan warko ankwap kar arakrá sér, “Kar yumo wa nap te fwapiaka ninik kour kipo. Yumo arop ankwapan mokope puri fek nénk nap te, Kwaro yumwan take pourouráp sánkria kánámpár ankwap yumuntuk kák naenámpon. 25 Táte arop Kwaromp kar kárákare fek niki-samp nánko, Kwaro man warko ninik kwapwe méntér tapokwap naenámpon. Aeno arop am kar sámp-fákeyak mo nánko te, maomp mér kánanke te Kwaro maomp yaekamp pwarokwap naerámpon.”

Ankankou forokor konámp wounáp kar

26 Jisaso warko sérrá, “Kwaro náráp firan taokeyak konámp te arop ankárank ankankou kwar mek épéri pwatea, 27 kumur méntép am arop kumuruk amp i ko, wae fek fárámprá, námokuráp térerá yáruk. Aenámpao maok, am ankankou te mokopia párea akwapea tokwae kar naenámpaoeaná mér mono. 28 Kwar támao arákan wouri sánk nánko, párea téképea, wakmwaek ki tank konámpon. Manénkir te páre pokea, pwae fukarea, tá wakmwaek aopwe tokwaeria me ku mek ki tanka wae konámpon. 29 Tá am ki yápae nánko, fékér mwanap ke korop nánko. am arop akwapea fékér i konámpon.”^v

Mastet ouramp wounáp kar

Matyu 13:31-32,34; Luk 13:18-19

30 Jisaso warko arakrá sér, “Nomo Kwaro náráp firáp taokeyak námp te apae niamprá sér mwanámpon? Nomo mokope pourouráp wounáp kar sér mwanámpon? 31 Kwaro náráp firáp taokeyak námp te mastet ki kánanke

^u 4:18-19 Mk 10:21-22; 1 Ti 6:9-10 ^v 4:29 Yé 14:15

niampon. Am te ankwap yao ki niamp mono. Kánanke kare námpono. Aropao am mastet ki kwar mek yoro i konapon. ³²Arop fárakapao yimp tenapo, pérea pokea tokwae karria te, yopwar mekamp ankankan kámákár akwapria yowe tokwaeri akwapránk. Aenánko, ant fákáre fwap am yao yowe néntékép mek koropá taok naenámpon.”

Jisas wounáp kar fek sénámp kar

Matyu 13:34-35

³³Jisaso koumteouráp aropan kápae kare wounáp kar farákáp námmp te, am arop fákáreramp nínik mwanap puri fek farákáp námpon. ³⁴Am kar koumteouráp aropan farákápámmp te érik farákáp mono. Wounáp karan saráp farákáp námpon. Aeria maok, námoku éréképá yarak i konámmp arop fárakapao mwar yakáp nap fek saráp am kar fi kor érik farákáp konámpono.”

Jisaso sénánko ouwi tokwae pwaranámmp kar

Matyu 8:23-27; Luk 8:22-25

³⁵Takia pwarará am makár táman kumur mek, Jisas mao éréképá yarak i konámmp arop fárakapan arakrá sér, “Nomo te ént aokore fik nkwanwae fimwae yink mwaro.” ³⁶Aerá séria pwarará maok, koumteouráp arop kápae kare am fek yakáp napo pwarará, Jisaso éréképá yarak i konámmp arop fárakap Jisas am mek tank námmp am bot mek kunkuria man warámpea tukup. Aenapo maok, tá ankwap fárakap bot tiaka wakmwae tukup. ³⁷⁻³⁸Aenapo maok, Jisas bot mek weaok mwae tankria maok, pilo fek me tankoritea amp. Aenánko maok, ouwi tokwae koropria ént bot mek kupur naeria wae. Aenánko maok, am fákárerao man sérrá, “Tisa, nomo te wae ént mek pik mwanámmp niamp námmp te, amo yonkwae touwe mo rape?” ³⁹Aerapo maok, Jisas fárámprá ouwi ntia éntan yopor, “Wae támaono, pwarae!” Aeránko maok, ouwi wae pwaránko, ént wae fwap porokwe fek yak. ⁴⁰Aenánko maok, wokwae námoku éréképá yarak i konámmp fákáreran sérrá, “Yumo te apaeritea apáp napon? Apaeritea onan mér mo napon?”^x ⁴¹Aeránko korokoprá paokopria maok, námoku támao sérarrá, “Mámá arop máte wa nánko, ouwi ntia éntan sénánko, maomp kar wa námpon?”^y

Jisaso arop ankárankampamp pourouk kwatae-aropan yérépemp kar

5 ¹Am fárakapao ént aokore Galili nkwanwae fimwae Gerasa firamp apár mek tukup. ²Tukupria maok, am bot pwarará tukup napo maok, arop ankárank kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyánámmp arop koroepa maok, Jisasén kikip. Am arop te arop kák konap fek mwae

^w 4:34 Jo 16:25 ^x 4:40 Mt 14:31 ^y 4:41 Sng 89:9

yárákia korop.^z 3-4 Am arop te man paok fek yarokwapá pap napo kor, fápárákápi sir akwap konámpon. Kápaé kare por pu ntiaka yaek sen fek fákáap ko pap napo maok, mao te kárákáre korara, pu fákápnámp am sen ntiaka yae-souwe fápárákápi sir konámpono. Ae konámpara, arop man sérémékér mwanap pourou mo napo, arop kák konap péri me fek mwaek amprá yarak i konámpono. ⁵Wae fek, tá kumuruk kor ankár arop kák konap fek, tá you tokwae mek saráp apánkrá yárákrá yumwi fek námokuráp pourouk pipirá yarak i konámpon.

⁶Ae konámpao nke nánko, Jisas oukoumwan panek korop nánko, mao fárakoprá koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokomp. ⁷⁻⁸Jisaso am kwatae-aropan sérrá, “Amo máma aropamp pourouk woukoupeyak nap worokor pikae!” Aeránko maok, am kwatae-aropao apápria tékén fépéna waeria maok, “Jisas, Kárákáre Tokwaeráp Kwaromp Táráp e! Amo te onan apae naeria nape? Ono amwan Kwaromp e fek kare kar sér rae: Amo onan kwatae pap kwapono.”^a ⁹Aenánko maok, Jisaso man turunkrá, “Ae te waráp e te apaeno?” Makránko maok, mao man sérrá, “Yino te kápaé kare ara, onomp e te ‘Ami’ no.” ¹⁰Aea maok, apáp tirinkria Jisaso námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo te yinan máma apár má pwarará tukupenkria yérépe kwapono.”

¹¹Am ke fek kou kápaé kare am faonkwe fi mekmwaek táman yakáprá am fek apwar pwae fépérrá yakáp. ¹²Aeapo maok, am kwatae-arop fákáre támao Jisasén kar tae fek sérrá, “Ae te amo yinan tirá kérép napo, tukupea kou fákáreamp pourouk woukouri yakáp mwaro.” ¹³Aerapo maok, Jisaso am kwatae-arop fákáre táman ‘Takenk’rá sénánko maok, am kwatae-arop fákáre támao kor am arop pwatará tukupea, kouamp pourouk woukour. Aenapo maok, am kou fákáreráo kor mánmánria foporakorrá tukupea, yinkri furuk mek am mek pik napo maok, am kou te 2,000ao am ént aokore mek am mek ponankor pikiaka ént fépéria nékér popwarámpia, ponankor surumpwi pwar.

¹⁴Aeapo maok, kou wun i konap arop te nkea pirikimpá tukupea maok, taun mek, tá taun wonae fikamp aropan am kar farákápapo maok, koumteouráp arop am ankank nke mwaria korop. ¹⁵Am fárákapao Jisasnámpok koropea nke napo maok, am kwatae-arop woukoupeyakámp arop te maomp ninik wae fwapria maok, oukoumwan waempyam kámpea tank. Aenko maok, koumteouráp arop te táman nkeaka apáp tirink. ¹⁶Am arop fárákapao am arop pourouk kwatae-arop yakámp, oukoumwan fwap tank námp, táte kou fákáreaoi nap nkenap arop fárákap támao am koropnap arop fárákan am kar farákáp. ¹⁷Aeapo maok, koumteouráp aropao Jisasén tékén sérrá, “Amo mapek te yak kwapono! Amo ankár ankwap apárok akwapae!”

^z 5:2 Mk 1:23 ^a 5:6-7 Mk 1:24

¹⁸ Aerapo maok, Jisas bot mek koropwap nánko maok, am kwatae-arop maomp pourouk woukoupeyakámp aropao kor kárákáre fek Jisasén sérrá, “Ono te ankár amont akwap nae kar nampono?” ¹⁹ Aeránko maok, Jisaso monoria man sérrá, “Amo te amokuráp némpouk akwapea waráp némpoukamp aropan Tokwae Karao amwan aropompria yaewourinámp kar farákápaē.” ²⁰ Aeránko maok, am aropao akwapea distrik Dekapolis mekamp némpouk mwae k námwan yaewourimp kar farákápaē nánko maok, tá am koumteouráp arop ponankor wawia maok, ninik tokwae.

Jairusomp yupu-táráp ntia touwenámp yupuamp kar

Matyu 9:18-26; Luk 8:40-56

²¹ Jisas bot meknámp warko ént aokore tápampea nkwamwaek fimwaek akwap nánko maok, táte kápaē kare koumteouráp arop koropea Jisasomp wonae fik ént aokore fik am fek néntépaipo maok, ²² lotu nap taokeyak konámp arop Jairuso Jisasén nkea maok, koropea maomp wonae fik pumpuri yak námp fek kwaráp torokomp. ²³ Kwaráp torokomprá me kor woukoupria, námwan aropompae karria arakrá sér, “Onomp yupu-táráp sumpwi naeane. Amo koropea maomp pourouk yae pap napo, touwe fwap nánko, yiki yak naenampono.”^b ²⁴ Aeránko maok, Jisaso kor mént akwap.

Aenko maok, táte kápaē kare koumteouráp arop maomp wakmwaek tukupea maok, man kuk sir. ²⁵ Aeapo maok, yupu ankárankao e furuk pikia taki yaknámp mwar akwapea éntér-sámpramp yopwar. ²⁶ Am yupu te dokta fákáreanonapok akwap saráp yakria, mani ponankor nénk saráp yak námpao maok, maomp touwe te pwar mono, warko ankár porok taki yak. ²⁷⁻²⁸ Am yupu te Jisas térenámp kar wawia námp kwamp maok, koropea am koumteouráp arop tukupnap ou mekia Jisasomp wakmwaek korop. Mao ninikrá, “Ono maomp waempyam fek saráp yae sámpria te warko fwap nanampon.” Aeriaka Jisasomp waempyam fek yae sámp.^c ²⁹ Aenko maok, e furuk pikia taki yaknámp wae koupour kar farákár nánko maok, námoku wae fwap námp mér.

³⁰ Aenko maok, Jisaso náráp kárákáre ankwapmwaek worokor pik námp méria maok, arákarrá arakrá sér, “Wa onomp waempyam fek yae sámp námpono?”^d ³¹ Aenko maok, námoku éréképa yarak i konámp arop farákapao man sérrá, “Ae! Amo nkeae! Koumteouráp arop kápaē kare mámara amwan kuk-sirarrá néntép nap máte, warko apaerá amo, onomp waempyam fek te wa toupoukouranrá turunk rape?” ³² Aerá sérapo maok, Jisaso kor, wa onan toupoukareanria am mek oupourouk. ³³ Aenko maok, am yupurao kor maomp pourouk koropnámp ankank te wae méria maok, apáprá kour me woukoupria maok, koropea Jisasomp wonae fik

^b 5:22-23 Mk 7:32; Lu 13:13 ^c 5:27-28 Mk 6:56 ^d 5:30 Lu 6:9

kwaráp torokompria maok, am ankank ponankor man érik farákáp. ³⁴Aenko maok, Jisaso man sérrá, “Táráp e! Amoku mér napara, am fek waráp touwe wae fwap námpono. Amo yonkwae kakére fek akwapae. Waráp touwe te wae pwar námpono.”^e

³⁵Jisaso makrá sérrá yakánko maok, arop ankwap fárákáp lotu nap taokeyak konámp aropamp nap meknámp koropea maok, naropwarén sérrá, “Waráp táráp te waeman sumpwi yak námp te. Apaerá warko tisan tére tokwae sánk nae rape?” ³⁶Aerapo maok, Jisaso kor am fárákápao sérap kar am te wampwe pwarará lotu nap taokeyaknámp aropan sérrá, “Amo te apápi kwaponno. Ankár mérampo.” ³⁷Aerá sériaka pwarará maok, am mént yakápnap fárákapan ‘Mampok korop kwaponno’ ria séria pwarará maok, tá Pita, Jems, Jon Jemsomp nánae makia am yininkaopwe támao saráp mént énéni tukup. ³⁸Tukupeaka lotu nap taokeyak konámp aropamp nap ménki fekria Jisaso nke nángo maok, arop kápae kare koropá nouroumpria maok, éménkrá kar ounka wae. ³⁹Aenapo maok, mao am mek youmpea turunkrá, “Yumo te apaerá éménkrá kara wae rape? Mámá táráp máte sumpwi mono, párák amp námpono.”^f ⁴⁰Aeránko maok, am fákáreráo, waeman sumpwi yak námp teria amomoránk. Tá mao am koumteouráp aropan tirá apárok kérépea pwarará maok, naropwar ntia éntupwarén saráp warámpea, tá námoku éréképá yarak i konámp arop yininkaopwean saráp éréképea am fárákápao saráp táráp ampnámp aokore mek yink. ⁴¹⁻⁴²(Am tárápamp yopwar te éntér-sámpramp yopwarono.) Am fárákáp yinkea maok, Jisaso man yae topwe fek sámpraka am yupu-tarápan námokuráp kar fek sérrá, “Talita kum!” Am kar te arakrá sénámpon: “Yupu-taráp kánanke, ono amwan sér rae: Amo fárámpae!” Aeránko maok, am yupu-tarápao kor wae fárámpeaka yarak. Aenko maok, man nkea kokorokor.^g ⁴³Aeapo maok, Jisaso kar kárákáre fek sér, “Yumo te arop ankwapan mámá ankank korop námp kar te séri kwaponno.” Aeria maok, tá am anánkwapan sérrá, “Yumo am yupu-tarápan fir sánkenke!”

Nasaret mekamp arop Jisasén younkwe sinap kar

6 ¹Jisas am némp pwarará námokuráp taun mek akwap. Aenánko maok, mént paokop i konap arop te énéni tukup. ²Tukupea maok, Sabat yae fek mao lotu nap mek Kwaromp kar koumteouráp aropan yénkrá farákápánko maok, táte am kápae kare koumteouráp aropao kor am kar wawia kokorokoria maok, arakrá sér, “Nomwan má arop te má ankank ponankor te maokamp sámp námpon? Man sánknap yonkwae kour máte tokwae kar námpon! Máte mokopia mwar pourouráp kárákáre yororo námpon?”^h ³Má arop máte kamda tére konámp nomo

^e 5:34 Mk 10:52; Lu 7:50; 17:19 ^f 5:39 Jo 11:11 ^g 5:41 Lu 7:14 ^h 6:2 Jo 7:15

wae mérámpon. Máté Mariamp táráp, tá maomp nánaeounáp te Joses, tá Judas, tá Saimon. Tá maomp antáponáp te nomont mapek yakáp napon.” Am fárakapao makrá séria maok, kokwarok napon.ⁱ ⁴ Aerapo maok, Jisaso am fákáreran sérrá, “Profet te maomp e te kápae kare némpouk yak konámpono. Aeno námokuráp némpouk, tá námokuráp fi arop ou mek, tá námokuráp nap mek e yak mono.” ⁵ Tá am náráp taun mek te kárákáre yororo naenámp pourou mono. Tá ankákáránk touwenap aropan saráp yae papria fwapokwaprá kák námpon. ⁶ Tá mao maomp taun mekamp koumteouráp arop man mér mo napantá ninik tokwae námpon.

Jisaso námoku éréképá yárák i konámp aropan tére nénkámp kar
Matyu 10:5-15; Luk 9:1-6

Aeria maok, am taun pwarará ankwap némpouk mwaek koumteouráp aropan Kwaromp kar farákáprá yárák. ⁷ Takria maok, mao éréképea yáráknámp éntér-sámpramp arop fárakapan térenkria anánánkrá tirá kérép naeria, koropenkrá wumwi. Aea maok, am arop fákárean arop pourou mek woukournámp kwatae-arop yéréperá kérép mwanap kárákáre nénk. ⁸⁻⁹ Aeria maok, am fárakapan sérrá, “Yumo tukupria te, mámá ankank mént sámpea tukup kwapono: Pan, tá yam, tá mani ti-tukup kwapono. Tá waempyam anánkaopwe ti-tukup kwapono. Ankárankan mwar sámpea maok, su mwar yiriria, mear yaopwaeran saráp tia paokop kip.”^j ¹⁰ Aeritea maok, mao am fárakapan sérrá, “Yumo tukupeaka ankwap némpouk napo, aropao yumwan warákárria nap mek érékép nánko te, am nap ankárank mek saráp yakáprá tukupea, wae am némp pwarará tukup mwanap ke fek maok, am nap pwarará tukup kipo. ¹¹ Táte ankwap némpouk aropao yumwan éréképea pokea nap mek kák moia, yiráp kar wa mo napo te, yumo ankár am némp pwarará tukupria, yiráp pukamp woup am fek poporokompia pwar^k napo maok, am támao yénképrá, ‘Yumoku nap kwataeno.’”^l ¹² Aerá séria pwar nánko, am fárakap tukupea maok, arakrá sér, “Yumo kwatae ninik nap te ankár younkwe mwaek pwar kipo!” ¹³ Aerá séria maok, táte kwatae-arop yéréperá kérépria maok, touwenap aropamp pourouk wel kokorarrá fwapokwaprá kák.^m

Heroto Jisasén arop ént mek nér i konámp Jon támao námpwe
ninikimp kar
Matyu 14:1-12; Luk 9:7-9

¹⁴ Kápae kare apárok te Jisaso tére nánko, maomp e tokwae kari yak nánko, Heroto am kar wa. Aenánko maok, koumteouráp arop ankwap

ⁱ 6:3 Jo 6:42 ^j 6:7-8 Lu 10:1 ^k 6:11 Matyu 10:14 fekamp kar fi fek nkeae.

^l 6:11 Ap 13:51; 18:6 ^m 6:13 Je 5:14

fárakapao arakrá sér, “Ént mek nér i konámp arop Jon te warko apár me meknámp fárámp námpon. Aenámpara, mao wae kárákáre yoro naenámp kárákáre tokwaerápono.”¹⁵ Tá ankwap fárakapao sérrá, “Mono! Táte Elaijanono.” Tá ankwap fárakapao sérrá, “Mao te wokwaekamp profet niampono.”ⁿ ¹⁶ Mak rapo maok, king Heroto am kar wawiaka maok, arakrá sér, “Am te ono wokwaek séranko, yápare kor karámp-fárakapap arop ént mek nér i konámp Jon támao oukoumwan warko fárámp námpon.”

¹⁷⁻¹⁸ Manénkir te Heroto maomp nánae Filipomp yupu Herodias sámpánko, Jono Herotén sérrá, “Amo amokuráp nánaeramp yupu sámp nap am te pwi yak mo námpono!” Aeránko maok, Heroto arop fárakap tirá kérép nángo, tukupea Jonén sámpea kalabus nap mek pap. ¹⁹ Am yupu Herodias támao Jonén sámp-wouroump nae karámpao maok, mao tak naenámp pourou mono. ²⁰ Am te apaeria námpanápe, Heroto wae mér, Jon te kwapwe kareria Kwaro nke námp fek yae-párak kare aropara, Heroto Jonén apáp námpono. Aeria maok, Herot Jonén taokeyakria maok, maomp kar wawia maok, kápae kare ninik tokwae námpao maok, ‘Maomp kar wa nae kar’rá warákár konámpon.

²¹ Wakmwaek Herodiaso Jonén sámp-wouroump nanampria mwae oupouroung. Heroto námwan éntupwaro fárakapnámp yae ninikrá fir nánapria maok, maomp Gavman taokeyakáp konap arop, tá ami taokeyakáp konap arop, tá Galili mekamp arop éréképá tankáp konap arop, makia am fárakapan wumwi. ²² Aeanánko, mao tankáprá fépérapo maok, táte Herodiasomp yupu-táráp énki mankea kaerá woung nángo maok, am fárakapao man warákárria maok, kingo am yupu-táráp énkiran arakrá sér, “Amo am kwapwe kare kae nap te am fek apae sámp naeria nap onan sénapo te, fwap sánk nanampono.” ²³ Aeria maok, Heroto man sérrá, “Ono te narekampráp amwan waeman kare kar sér rae: Amo te apae ankankan sámp naeria sénap te, ono amwan sánk nanampono. Amo onan, waráp apár fi taokeyak nap kuk fár-pwararea ankwapmwaek sápaeria nap kwamp te, onan sénapo sánk nanampono.”

²⁴ Aeránko maok, am yupu-tárápao ek youmpea éntupwarén turunkrá, “Ono te apae ankank ‘Sápaerá sénanampono?’” Aeránko maok, éntupwaro sérrá, “Ae te amo sérrá, ‘Arop ént mek nér i konámp Jonomp me kor karámp fárakapea sápaerá sérampo.’” ²⁵ Aeránko maok, am yupu-táráp énki warko tákarákarrá koupour koropea kingén sérrá, “Oukoumwan koupour kar amo arop ént mek nér i konámp Jonomp me kor plet mek papea sápaerá.” ²⁶ Aerá séránko maok, king te, mokop tak naeria yonkwae touwe námpao maok, warko am arop fákárerént fépérrá tankria fou e séri tenámp kwamp, am yupu-tárápamp kar ták-

ⁿ 6:14-15 Mt 16:14

pwar moimpon. ²⁷Aeria maok, mao soldia ankwap sámp-kérépria sérrá, “Amo akwapea kalabus nap mek Jonomp yápare kor kar-fárákapea me kor sankoropae.” Mao akwapea Jonomp me kor karámp-fárákapea maok, ²⁸plet mek papea sankoropá am yupu-táráp énkiran sánkánko maok, tá mao sámprá éntupwarén sánk. ²⁹Aeapo maok, Jonomp éréképá yáراك i konámp aropao am kar wawia maok, koropea Jonomp yákáre sámpá tukupea péri me mek papapono.

Jisaso 5,000 aropan fir nénkámp kar
Matyu 14:13-21; Luk 9:10-17; Jon 6:1-15

³⁰Jisaso mént paokop i konap aropan tirá kérépánko, tukupap, wae paokopia arári koropea Jisasnámpok. Aeria maok, am térerá paokopiap kar, tá kar ponankor koumteouráp aropan farákápap man farákáprá sér.^o ³¹Aeapo maok, kápaé kare koumteouráp arop te Jisasnámpok tukupá koropá saráp yakápapo maok, mént paokop i konap fákáreao kor tankrá fir fár mwarap ke te yak mo. Aenapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Nomo te tukupea arop yak monap ke fek nomoku mwar anepérrá tankáp mwaro.” ³²Aea maok, bot sámpea arop yak monap apárok tukupea maok, am fárákapao saráp yakáp mwanámpan mpwe.

³³Tak mwaria napo maok, kápaé kare koumteouráp arop Jisasomp fárákapan nkeaka wuri nke. Aeapara maok, kápaé kare taun mek mwaekamp arop ponankor Jisas akwap naenámp mek apár mwaek manénkir mekia tukup. ³⁴Jisaso youmpea ént woupwi mekia kápaé kare am koumteouráp aropan nke nánko maok, am fárákap te sipsipao taokeyak naenámp mo nánko, námoku yakáp nap niamp napo, yonkwae touwe námpono. Aeria maok, am ke feknámpia mao kápaé kare kar yénkrá farákáp.^p ³⁵⁻³⁶Aenáńko, wakmwaek yámar pik naeria nánko maok, Jisaso éréképá yáراك i konámp arop fárákapao koropea Jisasén sérrá, “Mámá apár te arop yakáp mo napo, yámar porokor naereane. Amo mámá koumteouráp arop tirá kérép napo tukupea maok, am apár mwaek paokopria am némpoukamp námoku fár mwanap fir tianápono.” ³⁷Aerapo maok, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá sér, “Yumoku man fir nénkenke.” Aeránko maok, am fákáreráo sérrá, “Waráp ninik te yinan ‘200 kina santukupea am fek pan tia am fárákapan nénkenk’ ria nape?” ³⁸Aerapo maok, Jisaso sérrá, “Yiráp pan te apaekamp tankánrá tukupá nkenke.” Aeránko maok, nkeaka, “Yino te pan éntik, tá éntékam anánkaopwe mwar tank námpono.”

³⁹Aerapo maok, am fárákapan sérrá, “Yumo sénapo, koumteouráp arop apár pwae kwapwe fek mapek ankwap fárákap ankwap fek, ankwap fárákap ankwap fekrá tankápanápono.” ⁴⁰Aeránko maok, am

fárákap apárok néntépria maok, ankwap fi tankápap 100 arop, ankwap fi tankápap 50 arop, takrá tankáprá tukupea pwar. ⁴¹Aeapo, Jisaso pan éntik sámpea maok, éntékam anánkaopwe sámpea sampeyakrá narek yámar mek tokoreyakrá ‘Aesio’rá séria maok, pan fékéria námoku éréképá yárák i konámp aropan koumteouráp aropan nénkanáponoria maomp yaek nénk. Tá éntékam anánkaopwean kor taknámp tokopea nénk. ⁴²Nénkea napo maok, fépéria wae pwi. ⁴³Aenánko maok, pan ntia éntékam ankwapmwaek tankánko tia éntér-sámpramp basket mek kák. ⁴⁴Am pan fépériap te poumou mwar kouroump nap te 5,000.^q

Jisaso ént yumunturik akwapámp kar

Matyu 14:22-23; Jon 6:16-21

⁴⁵Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop fákárean sérrá, ‘Yumonkir ént aokore nkamwaek fik koupour bot mekia Betsaida mek tukupenk’ ria manénkir tirá kérép. Námoku te koumteouráp arop tirá kérép naeria yak. ⁴⁶Takia maok, am koumteouráp arop tirá kérépea pwatea maok, mao námoku faonkwek pokeaka Kwarén kar toropwap.’ ⁴⁷Kirikip naerianánko, bot ént aokore mek kuk yakánko maok, Jisaso námoku nápar ént woupwi fik yak. ⁴⁸Aeriaka nke nánko maok, bot me kor mwaekamp ouwi koropria bot panánkár nánko kárákáre fek ént pirékarrá tukup. Pirékarrá tukup napo, wae wakor worae nánko maok, Jisaso ént aokore yumunturi-aok akwapá párákaprá, am fárákapan kámá-pwarará akwap naeria. ⁴⁹Aenámpan maok, mao éréképá yárák i konámp arop fákáre Jisas ént yumunturiaok korop námp nkea am fárákap te ént aropao námpwe. Aeria maok, am fárákapao apápria apánki tikia wae. ^s ⁵⁰Ponankor man nkeaka apápa waeapo maok, Jisaso koupour am fárákapan arakrá sér, “Máte ono nae. Yumo kárákáre fek yakápenke. Apápi kwapono.” ⁵¹Aeria maok, mao bot mek pokrá am fárákapént bot mek tank nánko maok, ouwi wae pwar. Aenánko maok, am fárákapao kokorokoria ninik tokwae. ⁵²Am te apae riteanápe, Jisaso arop fákáreran pan nénkámp te, am fi kor fwapi mér mwanap pourou mo, oukoumwan épérépi yakáp napono.^t

Jisaso Genesaret mekamp touwenap arop fwapokwaprá kákámp kar

Matyu 14:34-36

⁵³Jisas ntia am fákáre ént aokore tápampá tukupea nkamwaek fimwaek Genesaret apár mek tukupeaka woupwi mek bot tokoropá pwar. ⁵⁴Am fárákap bot wae pwarará tukup napo maok, táte arop fákárerao wae Jisasén koupour wuri nke. ⁵⁵Aeria maok, am arop fákárerao am mwaekamp ponankor némpouk mwaek paokoprá am arop fákáreran

^q 6:35-44 Mk 8:1-9 ^r 6:46 Mk 1:35; Lu 5:16 ^s 6:49 Lu 24:36-37 ^t 6:51-52 Mk 8:17

‘Jisas koropán’rá sérapo maok, am arop fákáre wae wawia maok, touwenap arop tirá sunkwiar mek kákrá koupoumpea maok, maonámpok ti-tukup. ⁵⁶ Tukupea maonámpokapo maok, tá némp-némp ponankor, taun mekamp arop ponankor Jisaso am mekmwaek yarak. Aenánko maok, touwenap arop ti-koroprá apárok kákria maok, Jisasén tae fek sérrá, “Amo yinan takenkria napo, touwenap aropao waráp waempyam fu fek saráp yae sámpea maok, am fárákapamp touwe warko fwap mwanapono.” Tá ponankor kounteouráp arop takria maomp pourou wae fwap napon.”^u

Kwaromp loao tékénouamp karan kámákár akwapnámp kar

7 ¹ Farisi fákáre te lo yénkrá farákáp konap arop fárákapént tapokwapea Jerusalem meknámp Jisasén nke mwaria korop. ² Aeaka nkeapo maok, Jisaso éréképá yarak i konámp arop fákárerao Farisi fákáreramp loak yárár konapnámp yae yárár moi yakáprá fépér. ³ (Am te Farisi ntiaka Juda fi ponankor te náráp wokwaekamp appeyaenápo i konap ninikaokria ént mek yae yárária saráp fári konapono. Moia nap te, fár mono. ⁴ Maket mek tukupea koropnap ke fek kor oukoumwan éntup moria te, fár mo i konapono. Náráp wokwaekamp appeyaenápo i konapaokria ankwap ankank, kap, sospen, tá dis, tá fári konap kákánaran kor yárár i konapono.) ⁵ Aeria maok, Farisi fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop makia am fárákapao Jisasén turunkrá, “Apaeritea amo éréképá yarak i konap arop fákáre te nomp tékénouamp loak tukup mo napon? Am fárákapamp yae yárár moriaka mént fánapo, Kwaro nke námp fek oum námp tane.” ⁶ Aerapo Jisaso am fárákapano sérrá, “Profet Aisaia kumwimp te, yumo kwekár mwanap arop, yumo mwanapan kare kar séri tenámp. Mao Kwaro sénámp karan arakrá kumwi námpono:

‘Am fi arop te kar mwar onomp e sakap naponono.

Aeno maomp ninik te onan te mwar paneki yakáp naponono.

⁷ Am fi te aropamp lo kar táman farákáprá paokopria maok,
 “Máte Kwaromp karon?”rá sénapono.
 Aenapara maok, onan lotu nap te,
 kwaporok táman lotu napon.’”^v

⁸ Aerá séria maok, Jisaso am fek warko sérrá, “Yumo te Kwaromp lo wae pwararea aropamp ninikan saráp sámpea kárakáre naponono.”

⁹ Aeria maok, am fárákapano sérrá, “Yumo te mér kare aropao námp rape? Yumo te Kwaromp lo kwe-pwarará yiráp tékénouamp loak saráp tukup napon. ¹⁰ Moseso wokwaek sérrá, ‘Amo te ankár warko éntupwar

^u 6:56 Mk 5:27-28 ^v 7:6-7 Ais 29:13

naropwaromp yae ankore mek yakria, maomp karwaokampo. Aeno arop naropwarén wouroump, tá éntupwarén kor wouroump, maknámp te, mao ankár sumpwi naenámpono.^w ¹¹ Aerá sérimpan maok, nopok yumo arop ankwapan arakrá sér i konapono: ‘Amo éntupwar naropwarén sánk nanapan maok, am anánkwapan sérrá, “Mámá mani te Kwarén sánk nanamp” rá séria páte nap kwamp te, ¹² éntupwar naropwarén yaewour nanap loan wampweno’rá sér i konapono. ¹³ Takria maok, yumo te yiráp wokwaekamp tékénouamp loakria, Kwaromp kar anámpá pap napon. Tá yumo ankwap nkwakwe make kápae kare ninikaok takrá paokop i konapono.”

Ankank aropamp ninik mek oumi pap konámp kar

Matyu 15:10-20

¹⁴ Jisaso koumteouráp aropan warko koropenkrá wumwiria am fárákapan arakrá sér, “Yumo ponankor onomp kar má wawia ninik kipo. ¹⁵ Ekamp firan sámpea fánap te, am támao te am aropan oumi pap mono. Aeno aropamp ninik meknámp ek korop námp, am támao maok am aropan oumi pap námpon.^x ¹⁶ (Arop woupwiráp te mámá kar má wa kipo!”

¹⁷ Jisas aerá séri pwarará am koumteouráp arop pwarará nap mek yoump. Námoku éréképá yarak i konámp arop fákáreráo am wounáp kar fi am turunk. ¹⁸ Aeapo maok, mao am fárákapan arakrá sér, “Yumo kuri ninik yak mo nie? Kápae kare ankank ek yak námpao arop yare mek pik námp te, Kwaro nke námp fek am aropan oumi pap mo i konámp te, yumo am te mér mo nie? ¹⁹ Am te apae riteanápe, am ankank te aropamp ninik mek pik mono. Am te yare mek pikianánko tukwi konapono.” (Am ankank Jisaso sénámp te fári konap ankank ponankor te Kwaro nke námp fek yiki kukur kwapwe námpan séri námpon.) ²⁰ Aeritea maok, mao arakrá sér, “Aropamp ninik mek yak námpao ek korop námp te, am támao man oumi pap námpon. ²¹ Am ninik mek yak námpao érik korop konámp ankank te ará: Kwatae mwae ninik i konap ninik, kokopor i konap ninik, oukun i konap ninik, arop tirá wour i konap ninik, yupuráp aropao kokopor i konap ninik, ²² kikiank i konap ninik, nkwakwe make kwatae ninik, yankar i konap ninik, yupu faperá kwekár i konap ninik, kokwarok i konap ninik, arop wouroumprá sér i konap, ‘Ono nkwak i mak i konamp’rá sér i konap ninik, fwapia ninik mo épépérép i konap ninik. ²³ Mámá ninik kwatae má ponankor arop ninik mek yakea ek korop námp te, támao Kwaro nke námp fek am aropan oumi pap námpon.”^y

Ankwap fi Fonisia mekamp yupuaomp kar

Matyu 15:21-28

²⁴ Jisas apár Galili meknámp akwapea Tair taun ntia Saidon wonae fik maok, arop ankárankampamp nap mek youmpea maok, arop námwan

^w 7:10 Kis 20:12 ^x 7:15 Mt 12:34 ^y 7:21-23 Ro 1:29-31; Ga 5:19-21

nkeantánoria kánánkámp am mek tank naeria. Aenámpan mao mek tank naenámp pourou mono. ²⁵⁻²⁶ Ankwap fi kantri Siria mekamp Fonisia fi mekamp yupu ankárank Jisas koropá tank námp wa. Maomp yupu-táráp ankárank maomp pourouk kwatae-arop woukoupá yak nánko maok, koupour koropea Jisasomp wonae fik kwaráp torokompria Jisasén námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo onomp tárápamp pouroukamp kwatae-arop yak námp yérépe napo worokor akwapano.”^z ²⁷ Aeránko maok, Jisaso Juda firan ninikrá wounáp kar arakrá sérrá, “Nomo ankár manénkir te tárápuan fir nénk mwanámpon. Takria nomo tárápuam fir sámpea asan^a nénk mwareano.”

²⁸ Aeránko maok, yupurao man kar pwarokwaprá arakrá sér, “Tokwae Kar e! Tá karean maok, as kákánar ankore mek yakria tárápamp yaekamp fir kánanke párapok pikrink nánko, tirá fári konámpon.”

²⁹ Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Ae te amo takrá sénapara, amo warko arákarrá akwapae. Waráp tárápamp pouroukamp kwatae-arop te wae worokor pik tenámpono.” ³⁰ Aeránko maok, am yupu arákarrá akwapea námokuráp nap mek nke nánko maok, kwatae-arop worokor pik tenánko maok, yupu-tárápao népek kwapwe kare amp.^b

Woupwi ntia top kor kéri yaknámp aropamp kar

³¹ Jisas taun Tair mekmwaeknámp taun Saidon mekmwaeknámp akwapea maok, am feknámp Dekapolis^c mekmwaekia maok, warko ént aokore Galili mek akwap. ³² Jisas ént aokore Galili fik akwapeaka am fekánko maok, tá arop ankárank woupwi kérrá, tá sérékam kárakapeyak nánko, kar fwapia sér mo i konámpon. Man warámp-sankoropnap aropao Jisasén námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo am aropamp pourouk yae papae!”^d ³³ Aerá sérapo maok, Jisaso am arop warámpea kountouráp arop am fek párapok tará maok, námoku mwar arop warámpea akwap. Táte Jisaso am aropamp woupwi mek yae kurépi fek noropea maok, tá yae kurépi fek atop féki papea sérékam fek pap. ³⁴ Aetea maok, táte yámar mek tokoreyakrá, yonkwae touweria maok, nékér ak-sirrá námokuráp kar fek arakrá sér, “Efata!” Am takrá sénámpon kar fi te ‘Amo kikir akwapae!’rá sénámpon. ³⁵ Aenámp maok, am aropamp woupwi koupour kar kikir akwapea maok, sérékamao kuri kárakap yakámp te wae fwapánko maok, am aropao kor kar yae-párak kare sér. ³⁶ Aenko maok, Jisaso am fárákapan, mómá aropan koropnámp ankank máte ankwapan séri kwaponoria taokarrá pwara námpan maok, am fárákap te maomp kar wa mono. Ankár kárákáreria am kar farákápono. ³⁷ Aenapo, kountouráp arop am kar wawia kokorokoria

^z 7:25-26 Mk 9:17-19 ^a 7:27 Matyu 15:24 fekamp kar fi fek nkeae. ^b 7:30 Jo 4:50-51

^c 7:31 ‘Dekapolis’ te Grik kar fek ‘Fére-sámpramp taun’rá sénámpon. ^d 7:32 Mk 5:23

maok, arakrá sér, “Kápaē kare ankank mao tére námp te ankár yae-párak námpono. Mao nánko, woupwi kérap arop oukoumwan te kar wa, tá top kor kéri yaknámp arop warko kar fwapnae sérar napono!”

Jisaso 4,000 aropan fir nénkámp kar

8 ¹Wakmwaek am ke fek táman kápaē kare koumteouráp arop ou tokwae warko koroepa koupoukour. Aeapo maok, fár mwarap fir wae pwar nánko, Jisaso námoku éréképá yarak i konámp aropan wumwi nánko maok, korop napo am fárákapan arakrá sér, ²“Ono máma arop fárákap onont yinink yae yakápia napo, fir wae mo nánko, aropomp nampono. ³Táte mao yae-porokwe yakápia napo, ono warko námokuráp némpouk tirá kérép te mono. Am te apaeriaka ankwap fárákapao kor panek tukup mwanapara, tukupria mwaeao k poporokweria némpouk tankáp mwanape.” ⁴Aeránko maok, mao éréképá yarak i konámp arop fákárerano nopok man arakrá sér, “Mapek arop mo námp te, pan te maokamp sámpea am koumteouráp aropan nénk nánko, pwi naenampono?” ⁵Aerapo Jisaso am fárákapan turunkrá, “Ae te yiráp pan te apaekamp tank námpono?” Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Fákánek tank námpono.”

⁶Aerá sérapo maok, mao koumteouráp aropan sérrá, “Yumo apárok tankápenke.” Aeritea maok, mao am pan fákánek sámpea, Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, fékériaka námoku éréképá yarak i konámp arop fákáreran nénk nánko, mao am tia koumteouráp aropan nénk. ⁷Aetia maok, éntékam kánanke táráp ankákárank tankáp nánko, am táman kor Jisaso Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, námoku éréképá yarak i konámp arop fákáre táman sérrá, “Máman kor taknámp nénkenke.” ⁸Aeránko maok, am fákáreran fir nénkapo maok, fépéria wae pwiapo maok, fir ankwapmwaek tankáp nánko, Jisasomp arop fákáre am ponankor popokiaka fákánek basket mek kák napo, top koupour yak. ⁹Am koumteouráp arop te 4,000 niamp arakeno. Takia Jisaso am fárákapan tirá kérépá pwarará maok, ¹⁰mao náráp éréképá yarak i konámp arop fárákapént koupour kar bot mek kounkouria maok, distrik Dalmanuta mek tukup.^e

Jisásén ‘Kárákáre yénképaē’rá sériap kar

Matyu 16:1-4

¹¹Aenapo maok, Farisi fákáre koroepa Jisasént kar yorowarria maok, am fárákapao “Mao ankár Kwaromp térean tére námponoria yénképnámp kárákáre yoro nánko, nke mwaro.” Am fárákap takrá sénap te, man mokopon nke mwar ritea naponof. ¹²Tak napo maok,

^e 8:9-10 Mk 6:44 ^f 8:11 Mt 12:38; Jo 6:30

Jisaso am fárakapamp ninikan kokwaeria tékén nékér ak-sirarrá maok, sérrá, “Mámá ke fekamp koumteouráp arop te apaeria kárakáre nke mwarria wumwi napon? Ono te yumwan waeman kare kar sér rae: Ono am fárakapan te kárakáre yénkép mo kareno!” ¹³ Aerá séria maok, am fárakapan pwarará náráp arop fákárerént warko bot mek korokwaprá ént aokore nkamwaek fimwaek tukup.

Farisi fákáre ntia Herotomp yisan wounápnámp kar

¹⁴ Jisas éréképá yárák i konámp arop fárakap te pan sámp mwarap te ník mo pwarará, yaenémpe bot mek tankáp napo, pan ankáránkamp mwar bot mek tank. ¹⁵ Aenapo maok, am fárakapan kar kárakáre fek arakrá sér, “Yumo fwapia mér kipo. Yumo te Farisi fákáre ntia Herotomp yis fwapia ninik kipo.” ¹⁶ Aeránko maok, am fárakap námoku támao “Am takrá sénámp te, apaeritea námpanápe, nomo pan mo námpantá námpon.” ¹⁷ Aerapo maok, Jisas wae maomp ninik méria am fárakapan sérrá, “Apaeritea yumoku kok ‘Pan moian’rá sérar rape? Ae te yumo oukoumwan ninik mo rape? Ae te yiráp kae mek te fákárámp mo nie? ¹⁸ Yumo waeman yi-ráp te, mokopia ankank nke mo napon? Yumo waeman woupwiráp te, mokopia kar wa mo napon? Yumo onoi namp wae ník mo pwar nap nie? ¹⁹ Ae te ono arop ou 5,000 aropampor pan éntik fékéria nanko te, yumo te am pan ankwapmwaek tank námp te apaekamp basket mek kák napon?” Aeránko maok, am fárakapao sérrá, “Éntér-sámpramp basket mek kák námpon.” ²⁰ “Táte ono 4,000 arop ouampor pan fákánek fékéria nanko te, yumo am pan ankwapmwaek tank námp te, yumo apaekamp basket mek kák napon?” Aeránko maok, am fárakapao sérrá, “Fákánek basket mek kák námpon.” ²¹ Aerapo maok, mao am fárakapan sérrá, “Tak napara, ankank tank mo nángo te, ono fwap sánk nanamp te yumo mér mori kwapon?”

Betsaida mek arop yi fwapi papámp kar

²² Jisas mao tukupea Betsaida mek napo, arop ankwap fákáreráo yi wurumpi yaknámp arop warámp-sankoroepa Jisasén námwan aropomp naenámp kar fek sérrá, “Amo mámá aropamp pourouk yae papae.” ²³ Aerapo, Jisas am yi wurumpi yaknámp aropamp yaek sámpea némp yarápae fek warámpá akwapeaka, yae kurépi fek atop fékia maomp yi mek papria maok, man turunkrá, “Amo te ankank nke rape mo nie?” ²⁴ Aeránko maok, am aropao énoukoupia maok sérrá, “Ono arop ankwap fárakap wae nke namp te, yao niamp paokop napon.” ²⁵ Aeránko maok, Jisas warko maomp yi mek ankwap por yae pap. Aenko maok, am arop yi tae fek firékarea nke nángo maok, táte kápae kare ankank wae érik karaok yakáp. ²⁶ Aenko maok, Jisas am aropan námokuráp nap mek sámp-kérépria sérrá, “Amo te warko némpouk mwaek akwapea am kar sérari kwapon.”

Pita Jisasén te ‘Amo Krais’rá sénámp kar
Matyu 16:13-20; Luk 9:18-20

²⁷Jisas námoku éréképá yárák i konámp arop éréképea maok, taun Sisaria Filipai wonae fikamp némp-némp kánanke mek tukupea mwaeakria maok, am fárákapan arakrá turunk, “Am koumteouráp arop te onan te waweanrá sénaponon?” ²⁸Aeránko maok, am fákáreráo man sérrá, “Ankwap fárákapano sérrá, ‘Máte arop ént mek nér i konámp Jon’rá sér i konapon. Tá ankwap fákáreráo ‘Elaija’rá sér i konapon. Tá ankwap fákáreráo sérrá, ‘Profet ankwaponon’rá sér i konaponon.’” ²⁹Aerá sérápo maok, táte Jisaso man turunkrá, “Ae te yumoku kare te onan te wará sér i konaponon?” Aeránko maok, Pita maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo te Kraisonon.”^{g h} ³⁰Aeránko maok, mao sérrá, “Ae te arop ankwap wa nap fek yumo am kar takrá séri kwaponon.”

Jisaso ‘Sumpwia warko fárámp nanamp’rá sénámp kar
Matyu 16:21-28; Luk 9:21-27; Jon 12:23-26

³¹Aeria maok, am fek arakrá sér, “Aropamp Táráp te ankár touwe tokwae sámp naenámpnon. Tak naenámp te, Juda fi taokeyakáp i konap arop, tá pris fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop am fákáre támao man younkwe sirarrá man sámp-wouroump mwanapon. Takia napo, yininki yakea warko fárámp naenámpnon.” ³²Mao am kar érik am fárákapan farákápánko maok, tá Pita Jisasén warámpea youmpea ankwap fek yakrá man ‘Taki kwaponon’rá yopor. ³³Aeránko maok, Jisaso warko arákarrá námoku éréképá yárák i konámp fákáreran énoukoupia maok, tá Pitan arakrá yopor, “Satan, seae! Onan taokor kwaponon. Amo te Kwaromp ninikaok mono, aropamp ninikaokria sénaponon.”

³⁴Jisaso koumteouráp arop ntia námoku éréképá yárák i konámp aropan ‘Yumo koropenk’rá wumwia maok, am fárákapan sérrá, “Arop ankárankamp onomp wakmwae korop naenámp kwamp te, mao námokuráp ninikan wampwe pwarareaka, mao te ono nampnámp maknámp touwe sámpea, onoinampaok korop kun. ³⁵Arop námokuráp ninik fek yárák námp te, mao te sumpwi naeria námpon. Aeno arop onan ninikria, onomp Kwapwe Kare Kar ponankor sámpea farákáp námp te, arop am fek man sámp-wouroump nap te, mao fwap yiki yak sámp naenámpnon. ³⁶Aeno arop ankárankao apárokamp ankankan ninik tokwaeria térerá yárákianámp te, sumpwi nángo te, am ankank ponankor támao man mokopiaka yaewour naenámpnon? ³⁷Ae te am arop te apae arean fek yamokwapea warko yiki yak sámp naenámpnon? ³⁸Aeno

§ 8:29 ‘Krais’rá sénap e fi te “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 kware 68 fek nkeae.

h 8:29 Jo 6:69

arop ankwap Kwarén younkwe sánkea kwatae ninik fek paokopnap arop ou mek yakria, ‘Ono Jisasomp’rá séria, onomp kar farákáp naenámp pwarápeanámp te, tá nánkár wakmwaek kor, Aropamp Táráp maomp yiki kor enselént, tá Naropwaromp wae tokwae mént ék námp fek te, am aropan kor ‘Ono amwan mér moi namp’rá sénaenámpon.”ⁱ

9 ¹Jisaso sérrá, “Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Yumo mámá yakápnap arop ankwap fárákap te, oukouwman sumpwi mo, yakápria, Kwaromp firáp taokeyak naenámp, maomp kárákárerént korop nánko, nke mwarea napon.”

Jisasomp pourouk wae pouri yakánko nkeap kar

Matyu 17:1-13; Luk 9:28-36

²Takia tokwampok yae akwap tenánko, wakmwaek Jisaso Pita, Jems, Jon man éréképea, mao saráp pokea faonkwe wi fek narek karaok poká yakápria maok, Jisasomp pourou te am yininkaopweao tokore yakápapo, ankwap pourou arákár.^j ³Aeria maok, maomp waempyam ankank te wupwi pouri akwap nánko maok, apárokamp arop waempyam take pourouráp wupwi kukarrá pap mo i konapono. ⁴Aenko maok, wokwaek kar yakep arop yawor Elaija ntiaka Moses^k kwaporok am fek Jisasént fokopeyakepo maok, am fárákapao nkeapo maok, am arop yaworao Jisasént kar sérrá yak. ⁵Tá Pita am táman nkea maok, Jisasén arakrá sér, “Tisa, nomo te mapek yakáp mwanámp te kwapwe kareno. Aenámpara, yino mapek sákae yininkaopwe tiria maok, ankwap waráp por, ankwap Mosesomp, ankwap Elaijampor.” ⁶Am fárákap apáp tirinkria maok, Pita am sénaenámp kar mér moria sérimpon. ⁷Aerá séránko maok, am fárákapamp pourouk kouwme oupouroupánko maok, am kouwme meknámp arop kar arakrá sér, “Támáte onomp tárápono. Ono man warákár nampono. Yumo ankár maomp kar wa kipo.”^l ⁸Aeránko maok, koupour énoukoup napo maok, arop ankwap yak mo. Jisas ankárank mwar am fárákapént yakánko nke.

⁹Takia am faonkwek wae pwarará pikapo maok, am yininkaopwe-ran toropwapria fou e sérrá, “Yumo nkenap ankank mámá te arop sérari kwapon. Nánkár Aropamp Táráp apár me meknámp warko fárámpeanáno, am kar wakmwaek fwap farákáp mwanapon.” ¹⁰Aeránko maok, am fárákapao námoku am kar wawia níki-samp paokopria maok, “Mámá kar ‘Apár me meknámp warko fárámp’rá sénámp te apae ankankono?” ¹¹Aeria maok, man turunk, “Ae te apaeritea lo mér i konap aropao sérrá, ‘Elaijamékir warko korop nánko, Kraís wakmwaek korop naenámp’rá sénapon?” ¹²Aerá sérápo maok, tá Jisaso am fárákapan

ⁱ 8:38 Mt 10:33 ^j 9:2 Mk 5:37 ^k 9:4 ‘Elaija ntiaka Moses’: Matyu 17:3 fekamp kar fi fek nkeae. ^l 9:7 Mt 3:17; 2 Pi 1:16-18

arará sér, “Táte kare, Elaija manénkir koropeaka ankank ponankor fwapokwap naenámpón. Aeno ankwap kar Kwaromp Buk fek yaknámp arará sénámpón: ‘Aropamp Táráp mao touwe tokwae sámp, tá arop fárákáp maomp kar ták-sir mwanap’rá sérimp te mokopono?’^m 13 Aeno ono yumwan sénámp te Elaija wae korop námpón. Aenángo maok, aropao námokuráp ninikaok tukupriaka man nkwakwe make sokoro naponó. Am te wae Kwaromp Buk fek sénámp niámp napon.”

Jisaso kwatae-arop woukoupeyaknámp táráp fwapi papámp kar
Matyu 17:14-21; Luk 9:37-43

14 Am fárákápao ékiaka nkeapo maok, kápae kare koumteouráp arop néntépa waeapo maok, Jisaso éréképá yarak i konámp arop fárákáp yakáp napo, lo yénkrá farákáp konap arop fárákáp mént kar yorowar. 15 Am koumteouráp arop ponankor nkeapo, Jisaso korop nángo maok, kokorokoria maonámpok foporakorrá tukupea, fwaprá kar korop naponoria warákarea warámp. 16 Aerapo maok, mao námoku éréképá yarak i konámp arop fákáreran sérrá, “Yumo am fárákápént kar yorowar nap te apaerani napon?” 17 Aeránko maok, am koumteouráp arop ou mekámp arop ankárankao kar pwarokwaprá sérrá, “Tisa, onomp poumou-táráp ankárankan top kor kéri yaknámp kwatae-arop woukoupeyak námp amonapok warámp-sankorop nampono. 18 Ankár maomp pourouk woukoupeyará kárákáreria maok, man apárok sámp-yankop nángo, maomp táp meknámp aroponk koropánkria yu kákánákia maok, tá pourou tae pári yak konámpóno. Aenámpantá, ono amo éréképá yarak i konap arop fárákápan turunkrá, ‘Yumo te onomp tárápamp pouroukamp kwatae-aropan yérépenk’ ria sénanko, am fárákáp te yérépe mwanap pourou mono.”

19 Jisaso am kar wawia maok, ponankor koumteouráp aropan sérrá, “Yumo te Kwarén mér monap arop fino. Ono apaekampor yumont yak nanko, yumo onan wanonorá wuri nkea mér mwanapon? Yumwan apaekampor yiráp kápae sámprá yumwan yaewour saráp nanámpón?” Aerá séri pwarará maok, naropwarén sérrá, “Waráp táráp mampok warámp-sankoropae.” 20 Aeránko maok, am fárákápao am táráp maonámpok warámp-sankorop napo maok, am kwatae-arop Jisasén nkea maok, am tárápan sámpá fopwaokánko, am táráp te kour me woukoupea maok, apárok sikiripea arokwapria maok, táp meknámp aroponk korop.

21 Aenko maok, Jisaso naropwarén turunkrá, “Mokope ke fek am yak námpón?” Makrá séránko maok, naropwaro sérrá, “Wokwae ankár épér morok kánanke fekampao yak námpón. 22 Kápae kare por am kwatae-aropao am tárápan sumpwi pap nae yonkwaerá, maomp

^m 9:12 Ais 53:3; Mal 4:5

pourouk woukoupeyak nánko, mao yaomwi mek pik, tá ént mek pik konámpon. Aeno amo fwap tak nae rap kwamp te, yinan aropompria yaewourampo.”²³ Aeránko maok, Jisaso sérrá, “Amoku támao Kwarén méria te, amo fwap kápae kare ankank tére nanapon.”ⁿ ²⁴Aeránko maok, naropwaro sérrá, “Ono te wae amo tak nanaprá mér nampao maok, onomp mér fae tákárenono. Amo onan yaewourae.”^o ²⁵Jisaso nke nánko, am koumteouráp arop wonae fik foporakorrá korop. Aenapo, mao am tárápamp pourouk woukoupeyaknám kwatae-arop táman arakrá yopor, “Amo top kor kér, woupwi kériramp kwatae-arop e! Amo am tárápamp pourouk pwarará ankár worokor pikae! Warko maomp pourou mek akwap kwapon.”²⁶ Aeránko maok, am kwatae-arop apánka waeria maok, am tárápan sámpea fopwaokria maok, wae sumpwi yak nám niampi yak. Aenko maok, arop kápae kare nkea sérrá, “Mao te wae sumpwi yakáne!”²⁷ Aerapo maok, Jisaso man yaek sámpea kakapánko maok, mao fárámpeyak.

²⁸ Takia maok, Jisaso nap mek youmpánko maok, námoku éréképá yárák i konám arop námoku mwar mént yakápia man turunk, “Ae te apaeritea yino am kwatae-arop yérépe mwanám pourou mo námpon?”²⁹ Aerapo maok, mao am fárákapan sérrá, “Kwarén sénap fek saráp, kwatae-arop yérépe mwanapon. Ankwap mwae kup yak mono.”

Jisaso ‘Sumpwia fárám nanamp’rá ankwap por sénám kar
Matyu 17:22-23; Luk 9:44-45

³⁰⁻³¹ Jisas ntia mao éréképá yárák i konám arop fárákam am némp pwarará tukupea distrik Galili mek amore mek, arop námo yak namp mérantánoria kánánkám am mek yak. Am te apae riteanápe náráp éréképá yárák i konám aropan saráp kar yénkrá farákáp naeria. Aeria maok, am fárákapan sérrá, “Nánkár Aropamp Tárápan arop fárákapamp yaek pap napo, faropea sumpwi páte napo, yininki yakeaka warko fárám naenámpo.”^p ³² Aeránko maok, am fárákapao am kar fi fwapia mér moap kwamp, apápria man turunk mono.^q

‘Wa nareki yak námpono’rá turunknap kar
Matyu 18:1-5; Luk 9:46-48

³³⁻³⁴ Takia pwarará, Jisas mao taun Kaperneam mek tukupria, mwaeao maok éréképá yárák i konám arop fárákam námo ou mek arop éréképá yak naenámp arop tokwae te wanonorá kánánkám sérarrá turunkuprá tukup. Takrá tukupea Kaperneam mekria am fárákapao yinke nap mek napo maok, Jisaso man turunkrá, “Yumo mwaeao sérarinap kar te apaeran sérari napon?” Aeránko pwarápaeria maok,

ⁿ 9:23 Mk 11:23 ^o 9:24 Lu 17:5 ^p 9:31 Mk 8:31 ^q 9:32 Lu 18:34

maomp kar pwarokwaprá sér mo. ³⁵ Aeapo maok, tankria am éntér-sámpramp aropan koropenkria sérrá, “Arop ankwap yépe kor yoroia meki akwap naeria námp kwamp te, mao ankár wakmwaeck kar yakria, ponankor aropan yaewour naenámp tére arop yak naenámpon.”^r

³⁶ Aeritea maok, Jisaso épér morok táráp kánanke warámpea kuk papria yae yukup mek yirip fákeyakrá am fárákapan sérrá, ³⁷ “Arop onan ninikia mámake pourouráp táráp kánankeran warákárria warámp námp te, onan kor warákárria warámp námpon. Tá arop onan warákárria warámp námp te, mao te onan saráp mono. Onan sámp-kérép nánko ék namp, onomp Naropwarén kor warákárria warámp námpon.”^s

**‘Arop nomwan yopor mo námp te, nomp nouroupono’rá sénámp kar
Luk 9:49-50**

³⁸ Tá Jono Jisasén arakrá sér, “Tisa, yino nke nánko, arop ankárankao waráp e sériaka kwatae-arop yéréperá kérép námpao, mao te nomonámpaok yarak mo námpantá, yino man takrá tére kwaponorá taokor námpono.”^t ³⁹ Aerá séránko maok, Jisaso man sérrá, “Yumo te man taokor kwapono. Arop ankárankao onomp e sériaka kárákáre yoroia te, mao te koupour onan kwatae kar sér mono. ⁴⁰ Tá arop nomwan yopor mo námp te, nomp nouroupono.”^u ⁴¹ Aeno arop ankárankao yumwan nkea, ono te Kraisomp arop fákáre yaewour naerá ninikia, yumwan kap mek ént yink-sánk námp te, ono yumwan waeman kare kar sénampon: Mao nopok ankank kwapwe sámp naenámp te kwaporok pwar naenámp pourou mono.”

**Arop ankwapamp ninik kwataerao arop ninik épérépi pap konámp kar
Matyu 18:6-9; Luk 17:1-2**

⁴² Jisaso warko arakrá sér, “Táte am arop épér morok táráp make niampao onan mér nánko, maomp ninik épérépi pap nánko, mao onan younkwek pwar námp te, am arop te manénkir yápare kor fek yumwi tokoroepa solwara mek sitenapo, mao tak moan mpupo. ⁴³ Aeno waráp yaerao amwan kwatae ninik mwaek sámpá akwap nánko te, amo am yae ankwap mwaekamp karámp-tákapea sirampo. Aeriaka maok, amo yae-párák yiki yak sámp nanapon. Takria amo yae énénkér sámpá yakria, amo torokwar mo i konámp yaomwi mek pik nanape. ⁴⁴ (Am némp te sáráp kánanke arop pourou mek fánámp te sumpwi mo, tá pourou wouroukournámp yaomwirao kor torokwar mo i konámpon.) ⁴⁵ Aeno waráp pu korao amwan kwatae ninik mwaek sámpá akwap nánko te, amo am pu kor karámp-tákapea sirampo. Aeria maok, am pu ankárank fek saráp yiki yak sámp nanapon. Tá amo pu énénkér sámpá yak napo

^r 9:35 Mk 10:43-44; Lu 22:24 ^s 9:36-37 Jo 13:20 ^t 9:38 Nam 11:27-29 ^u 9:40 Lu 11:23

te, amwan yaomwi mek sir mwanape. ⁴⁶(Am némp te sáráp arop pourou mek fánámp te, sumpwi mo i konámpon. Tá pourou wouroukournámp yaomwirao kor torokwar mo i konámpon.) ⁴⁷Tá waráp yirao amwan kwatae ninik mwaek sámpá akwap nánko te, amo ankár wurukupea sirampo. Aeria amo ankárank mwaek yi fek saráp yakria maok, Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek yoump nanapon. Tá amo yi anánkaopwe sámpá yak napo te amwan yaomwi mek sir mwanape. ⁴⁸Am némp te sáráp arop pourou mek fánámp te, sumpwi mo i konámpon. Tá pourou wouroukournámp yaomwirao kor torokwar mo i konámpon.

⁴⁹Oukwe ofa mek yirir i konap te ofa yiki kukur naenámpria ni konapon. Tá taknámp, yaomwirao aropamp ninik mekamp kwatae ninikan kor wourékimpria ninik yiki kukarrá kák naenámppon. ⁵⁰Oukwe te yae-párák kare ankankono. Aeno maomp nape konámp akwapá moyak nánko te, yumo fwap mokopia napo, am oukwe warko nape naenámppono? Táte taknámp oukwe nape niamp yiráp ninik mek yak nánko maok, yumo fwap yiráp ankwapnápént yonkwae porokwe kwapwerá tankápria warákár mwanapono.”

Jisaso yupu pwar konap ninikan sénámp kar

10 ¹Jisaso distrik Galili meknámp distrik Judia mek koroepa ént Jordan mek nkamwaek fimwaek tápamprá yoump nánko, táte kápae kare koumteouráp arop koroepaka warko maomp wonae fik koupoukourapo maok, mao námoku i konámp ninikaok am fárákapan Kwaromp kar farákáp.

²Aenko maok, Farisi fákáre koroepa man mokopon nke mwar ritea turunkrá, “Nomp lo te yupu pwar mwanámp te ‘Fwapono’rá sénámp ni mo nie?” ³Aerapo maok, Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Moses te Juda fi yumwan apae lo sánkámpon?” ⁴Aeránko maok, am fárákapao sérrá, “Moses te ‘Arop yupu pwar námp kwamp te, pas kumwiaka yupuan sánkria, pwar mwanap te fwapono’rá sérimpono.”^w ⁵Aerapo maok, tá Jisaso am fárákapamp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Táte yumo Juda fi yumokunap ninikaokrá paokop napantá am lo kumwimpono. ⁶Táte me koum sik te Kwaro ankank ponankor yoroia, tá poumou ntia yupu yoroimpon. Kwaromp Buk fek makrá sénámpon.”^x ⁷Kwaro sérrá, ‘Arop yupu sámpria éntupwar naropwar pwarará maomp yupunt koump námp te, am anánkwap te waeman ankárankamp pourounono. ⁸Am anánkwap te warko anánkaopwe mono.’ Waeman ankárankamp pourou niamp kare yak nepono.”^y ⁹Aenámpara, Kwaro fekarea fákápá pwatenámp yupu anánkwap te aropao poporori kwapono.”

v 9:50 Lu 14:34; Kl 4:6; 1 Te 5:13 w 10:4 Lo 24:1-4 x 10:6 Stt 1:27

y 10:7-8 Stt 2:22-24; Ef 5:31

¹⁰Wakmwaek Jisaso éréképá yárák i konámp arop fákáreráo tukupea nap mek yupu pwar konap kar warko turunk. ¹¹Mao am fárákapan sérrá, “Arop ankárankao yupu pwarará ankwap yupu sámp námp te, náráp yupuan kwatae ninikria, mao ankwap yupurént kokopor námpono.”^z ¹²Tá yupurao poumarop pwarará akwapea ankwap nap mek tank námp te, náráp poumaropan kwatae ninikria ankwapént kokopor námpon.”

Jisaso tárápuan ourour wor-pwararimp kar

Matyu 19:13-15; Luk 18:15-17

¹³Koumteouráp arop fárákap Jisaso ‘Náráp tárápuan yae papria ourour sánkano’ ria maonámpok éréképá korop. Aeapo maok, Jisaso éréképá yárák i konámp arop fárákap nkea am arop fárákapan yopor. ¹⁴Jisaso takapo nkea maok, náráp fárákapan yoporia arakrá sér, “Tárápu te numwar ononampok koropanápono, pwarenke. Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te māmá tárápu kánanke-táráp niampi yakápnap arop fárákapano maok, am mek yakáp mwanapono. ¹⁵Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Táte arop ankwap mámake tárápu kánanke-tárápao Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek yink konap niamp tak mo námp te, mao te am mek yoump naenámp pourou mo karenono.” ¹⁶Aerá séria pwarará tárápu ankákárankrá yae yukup mek fákeyakrá me korok yae paprá ourour nénk.”^a

Ankank tokwaeráp arop Jisasén turunknámp kar

Matyu 19:16-26; Luk 18:18-27

¹⁷Jisaso takia pwarará fárámprá akwap naerianánko maok, arop ankárankao farakoprá koroepa kwaráp torokompria man arakrá turunk, “Kwapwe kare tisa, ono te mokopiaka yiki yaká yak sámp nanampon?” ¹⁸Aeránko maok, nopok Jisaso sérrá, “Amo te apaeria onan ‘Kwapwe kare’rá sénapon? Kwar ankárankampao saráp kwapwe kareno. ¹⁹Lo kar te amo wae mér napon: ‘Yumo arop tirá wouri kwapon. Yumo ankwapamp koumteou poumou tárápunt kokopori kwapon. Yumo oukuni kwapon. Yumo arop ankwap kwekárá koti kwapon. Yumo arop ankwapamp ankank kikiankiaka pouroukoup kwapon. Yumo te ankár yiráp éntupwar naropwaromp yae ankore mekria maomp karwaok saráp kipo.’”^b ²⁰Aeránko maok, am aropao Jisasén sérrá, “Tisa, ono te wokwaek épér mo feknámpia koroepa, oukoumwan namp te waeman am loaok saráp yak nampon.” ²¹Aeránko maok, Jisaso man énoukoupia warákár tokwaeria man sérrá, “Amo ankárankamp ankank te oukoumwan pwi mo napon. Amo akwapea waráp ankank ponankor aropan nénkea maok, am fekamp mani tia amo ankár ankank moráp aropan nénkampo. Amo

^z 10:11 1 Ko 7:10-11 ^a 10:14-15 Mt 18:2-3 ^b 10:19 Kis 20:12-17

takria maok, yámar mekamp kwapwe kare ankank sám̄p nanaponó. Amo takia pwarará, ononampaok koropampo.”^c ²²Aeránko maok, am arop am kar wawia yépe kákárápea ninik kápaeria maok, Jisasén pwarará námokuráp némpouk arákarrá akwap. Am te apae riteanápe náráp ankank kápaeran aropan nénk te monoria námpon.^d

²³Jisaso námoku éréképá yáarak i konámp arop fákáreran énounkoupia sérrá, “Arop fárákap kápaie kare ankankráp te Kwaro náráp firáp taokeyak nám̄p mek yoump naenámp te kour sir kare námpon.” ²⁴Aeránko maok, námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákap maomp am kar wawia maok, kokorokor. Aeapo maok, Jisaso warko sérrá, “Tárápu! Ankank tokwaeráp arop Kwaro náráp firáp taokeyaknám̄p mek yoump naenámp te kour-sir kare yak námpon. ²⁵Kamel^e tokwaerao nil me kánanke mek yoump naerianánko, fákápnánko, kounkour i konámpnám̄p taknám̄p, ankank kápaeráp aropao kor Kwaro náráp firáp taokeyaknám̄p mek yoump naenámp te kour-sir tak námpon.” ²⁶Aeránko maok, námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákap támao kokorokoria maok, námoku támao sérarrá, “Ae te takanángo te, wa mokop am mek yoump naenámp pwi námpon?” ²⁷Jisas am fárákapan énounkoup karia maok, sérrá, “Arop námoku te am tak mwanap pourou mono. Kwaro mwar kápaie kare ankank fwap tak naenámp pwi námpon.”^f

²⁸Aeránko maok, Pita Jisasén kar ankárankamp arakrá sérrá, “Amo nkeae! Yino te kápaie kare ankank te ponankor pwarará waráp wakmwaek korop námpon.”^g ²⁹Tá Jisaso sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Arop ponankor onan, tá Kwaromp Kwapwe Kare Karan ninikria, náráp nap, ankwapnáp, antáp, éntupwar, naropwar, náráp tárápu, náráp yopwaran kor kwaporok pwarareanámp te, ³⁰nopok fwap warko 100 por sám̄p naenámp̄on. Oukoumwan mámá ke fek yakáp nap fek Kwaro fwap kápaie kare ankank ponankor nénk nánko, manénkir ti-fákeyakápi napan kámákár akwap naenámp̄on. Am fárákap fwap kápaie kare nap sám̄p, kápaie kare ankwapnáp, antápnáp, éntupwar, tárápu, tá kápaie kare yopwaran kor sám̄p mwanapon. Tá arop ankwap fárákapao nkwakwe make ninik kwatae nénkea napan kor, nánkár wakmwaek kor mao te yiki yakáp mwanap sám̄p mwanapon. ³¹Kápaie kare arop fárákap oukoumwan mekia tukup nap te, nánkár te wakmwaek kar yakáp mwarea napon. Tá kápaie kare arop fárákap oukoumwan wakmwaek kar yakáp nap te, am fárákap nánkár mekia tukup mwarea napon.”

**Jisaso yinink por ‘Sumpwiaka warko fárámp nanamp’rá sénámp kar
Matyu 20:17-19; Luk 18:31-34**

³²Jisas mao Jerusalem mek tukup mwaria mwaeao tukupria, Jisaso mekia akwap. Aenko mao éréképá yáarak i konámp arop fárákapao

^c 10:21 Mk 8:24 ^d 10:21-22 Mk 4:18-19 ^e 10:25 ‘Kamel’: “Juda Tére konap Ninik”
kware 46-47 fek nkeae. ^f 10:27 Lu 1:37 ^g 10:28 Mk 1:16-20; Lu 5:28

ninika waeapo maok, kourteouráp aropao maomp wakmwaek tukupria maok, apáp tirink. Tá Jisaso námoku éréképá yárák i konámp arop éntér-sámpramp warko éréképea maok, am fárákapan ‘Námwan mwanap’ ria farákápria arakrá sér,^h 33 “Yumo wawenk! Oukoumwan te nomo Jerusalem mek tukupeanángo, arop ankárankao Aropamp Táráp warámp-santukupea pris tokwae ntia lo yénkrá farákáp konap aropaonapok mwanapon. Aenapo, am fárákapano man kotia maok, faropea sumpwi pap mwanap kar papea ankwap firamp yaek pwar mwanapon. 34 Aenapo maok, am arop fárákapano man wouroump-séria, tá man atoprá, man faropea sumpwi páte napo maok, yininki yakea warko fárámp naenámp.”

**Jems ntiaka Jon ‘Arop tokwae yak nene’rá niniknep kar
Matyu 20:20-28**

35 Sebedimp namoráp yawor Jems ntiaka Jon koropea Jisasén sérrá, “Tisa, yino amwan apae ankank sápaeria sénenko, yinan sáp te mokop nanaprá turunk reno.” 36 Aerepo maok, mao am arop yaworan sérrá, “Yumwan te apae nanampon?” 37 Am arop yaworao man sérrá, “Nánkár wakmwaek amo wae apár ponankoramp King Tokwae yaknap ke fek, amo yinan waráp sia king fek ankwap yae-párák mwaek tank naenámp, tá ankwap yae-mánkwán mwaek tank naenámpia yororoí kákampo.”

38 Aerá sénepan maok, Jisaso am arop yaworan sérrá, “Yumo te am onan turunknep kar fwapia mér mó nepon.” Aeritea maok, Jisaso am arop yaworan wounáp kar kánanke arakrá turunk, “Ae te ono oukoumwan am mek fánaerianamp kap mek te yumo fwap am mek fánenep nie? Ono oukoumwan sumpwi naeria namp te, yumo fwap taknámp sumpwi nenep nie?”ⁱ

39 Aeránko maok, am arop yaworao man sérrá, “Yino te fwap tak nenempon.”

Aerepo maok, Jisas am arop yaworan sérrá, “Tá kare, ono oukoumwan fánanamp kap te yumo kor fánenep. Tá ono oukoumwan sumpwi naeria namp te yumo kor tak nenep.^j 40 Aeno arop onomp yae-párák mwaek tank naenámp, tá yae-mánkwán mwaek tank naenámp te, am te apae ono nánapnamp ankankanápe mono. Am sia te Kwar námoku nánapi pwatanámp arop fárákapano.”

41 Aeránko maok, ankwap fárákapano fére-sámprampao am turunknep kar wawia maok, Jems ntiaka Jonén yopor. 42 Jisaso am fárákapano koropenk ritea maok, sérrá, “Yumo te wae mér napon: Ankwap fi arop te arop poukeyakápria, náráp firan fopwaoka wae konapon. Tá arop tokwae kar yakáp nap te kourteouráp arop fárákapano ankár ‘Náráp karwaokenk’

^h 10:32 Mk 8:31; 9:31 ⁱ 10:38 Mk 14:36 ^j 10:39 Ap 12:2; Yé 1:9

ria kárákárea wae konapon. ⁴³Aeno am ninik te yumo ou mek yak naeane, mono. Yumo ou mek arop tokwae yak naeria námp kwamp te, mao te ankár ponankor aropamp tére arop yak kuno.^k ⁴⁴Arop meki akwapnámp arop tokwae yak naerámp kwamp te, mao ankár wakmwaek kar yaknámp ponankor aropamp kwaporok tére konámp arop niampi yak kuno. ⁴⁵Am te apae riteanápe, Aropamp Tárápao kor arop fárákapao náráp téreria námwan yaewour mwanapria korop mono. Mao korop námp te am fárákapan yaewouria maok, tá námokuráp pourouran faropanáponoria aropan sánkea maok, am fek táman kápae kare kourap arop warko yamokwap nanampria námpon.”^l

Jisas Bartimeusomp yi fwapi papámp kar

Matyu 20:29-34; Luk 18:35-42

⁴⁶Jisas ntiaka am fárákap tukupea taun Jeriko mekia maok, Jeriko pwarará tukupapo maok, Jisaso éréképá yarak i konámp arop, tá kourap arop ou tokwae énéni am fárákapént tukup. Aeapo maok, Timeusomp táráp Bartimeus, yi aompi yak nánko, mwae fik tankria kourap arop tukup napo, am feknámp ‘Mani ankank sápenk’ ria sér i konámp. ⁴⁷Mao wa nánko, Nasaret mekamp Jisas koropánko maok, man kárákárea fek wumwi, “Jisas, Devitomp ou fekamp Táráp” e! Amo onan aropompae!”ⁿ ⁴⁸Aeránko maok, arop fárákapao man ‘Kar sér pwarae’ ria yopor. Aenapan maok, mao ankár tékén arakrá sér, “Devitomp ou fekamp Táráp e! Amo ankár onan aropompae!” ⁴⁹Aeránko maok, Jisas fokopeyakrá sérrá, ‘Man wumwi napo koropano’ránko maok, am fárákapao am yi wurumpi yaknámp aropan wumwiria maok, man sérrá, “Jisas amwan wumwiane. Amo warákárrá fárámpae.” ⁵⁰Aerapo maok, mao náráp waempyam sirarrá kourap fárámpá Jisasnámpok akwap. Aenánko Jisaso man arakrá turunk, “Amo te ono amwan te apae aeria nape?” ⁵¹Aeránko maok, am yi wurumpi yaknámp arop támao sérrá, “Tisa, ono te yi nke nae rae.” ⁵²Aeránko maok, Jisaso man sérrá, “Fwaponono. Amo wae akwapae. Waráp mér nap támao amwan fwapi pap námpon.” Aeránko maok, táte mao wae fwap nkeria maok, Jisasén éntér paprá mwae-páraok akwap.”^o

Jisaso King niampia Jerusalem mek akwapámp kar

Matyu 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19

11 ¹⁻³Mao wae tukupea Jerusalem mek mwariaka némp Betfage ntiaka Betani mek wonae fik Oliv faonkwekria Jisaso éréképá yarak i konámp arop yaworan sérrá, “Yumomékir am nomo nkenámp

^k 10:43 Mk 9:35 ^l 10:45 1 Ti 2:5-6 ^m 10:47 Matyu 20:30 fekamp kar fi fek nkeae.

ⁿ 10:47 Mt 9:27 ^o 10:52 Mk 5:34

némpouk am fek akwapenke. Yumo akwapea am némpoukria koupour kar nke nepo, arop donki soup arop oukoumwan am fek tank moianámp tokorop tenapan, aokorop-pwararea sankorop kipo. Aenepo, yumwan arop ankárankao ‘Am apae nenepon?’ ria turunk nánko te, yumo arakrá sér kipo: “Tokwae Karao am fek tére naenampono. Mao téreaka pwarará koupour kar warko sámp-kérép naenampon.”⁷ Aerá séria pwarará maok, Jisas am arop yaworan sámp-kérép. ⁴Aeria maok, am arop yaworao akwapea nke nepo, am donki soup ankárankamp nap ménki fek wonae fik apárok mwae fik tokorop tenapo maok, am táman aokorop. ⁵Aenepo maok, arop ankwap fárákap wonae fik yakápia am arop yaworan arakrá turunk, “Yumo te apae neria am donki soup aokorop repe?” ⁶Aerapo maok, am arop yaworao am fárákapan Jisas manénkir sérinámp kar sérepe maok, am fárákapao kor “Takenke.” ⁷Aerapo maok, am arop yaworao donki soup warámpea Jisasonámpok koropea maok, námokuráp waempyam am donki paonkore kor fek yunkupá pwarepo maok, Jisaso am fek tank. ⁸Aenánko maok, arop kápae karerao kor, Jisas tanknámp donki am fek pumpurékamprá akwapanoria mwaeao náráp waempyam ankank woroprá yunk. Tá ankwap fárákapao yopwar mek mwaeakamp yao yowe karámp-tokoprá mwaeao yunk. ⁹Aenapo, koumteouráp arop ankwap fárákap mekia tukup nap, tá ankwap fárákap wakmwaeak éntér káki tukup nap, mao ponankor fáparákrá tékén arakrá sér,

“Nomo Kwarén warákár mwaro!

Am arop Kwaro námokuráp e fek sámp-kérépeanámp aropara, man ourour sánkano.

¹⁰ Nomp ounáp Devit

kápae kare aropan taokeyaknámp taknámp oukoumwan kor mómá arop nomwan taokeyak naenampon.

Ae naenampara,

nomo Kwaromp e narek karaok sampok mwaro.”^p

¹¹Tá Jisaso akwapea Jerusalem mekria maok, lotu nap tokwae mek youmpea ankank ponankor énounkouprá yarak. Takia pwarará maok, yámar porokor naeria námpantá mao náráp éréképá yarak i konámp éntér-sámpramp arop fárákapént Betani mek arári tukup.

Jisaso yao fikan ‘Tank kwapono’rá sérimp kar

Matyu 21:18-19

¹²Wokwae ankwap kumuruk Betani meknámp Jerusalem mek aok mwaria maok, Jisas mwaeao yae-porokwe nánko maok, ¹³nke nánko, yao fik^q panek tae morok yakánko pwae kápae kare. Aemantá maok, mao

¶ 11:9-10 Sng 118:25-26 ¶ 11:13 ‘Yao fik’: “Juda Tére konap Ninik” kware 36-37 fekamp kar ntia wunéri nkeae.

akwapea wonae fik am fek ki tank mákeanrá oupouroung námpan maok, ki ankárang tank mo kare, pwae mwar yak. Am te apaeria námpanápe, oukoumwan tank konámp ke mono. ¹⁴Aenánko maok, Jisaso am yaoan arakrá sér, “Amo warko ki tank napo, arop fárakap am ki fár mo kareno.” Aerá séránko, mao éréképá yárák i konámp arop fárakap am takrá sénámp kar wae wa.^r

Jisaso lotu nap tokwae mek arop bisnis tére napo yérépemp kar
Matyu 21:12-17; Luk 19:45-48; Jon 2:13-17

¹⁵Jisas ntia mao éréképá yárák i konámp arop fárakap tukupea Jerusalem mek, tá Jisas lotu nap tokwae mek youmprá maok, am mek bisnis térenap arop fárakapan ek yéréperá kérép. Aeria ankwap firamp mani tia lotu nap tokwaeramp mani nopok nénknep kákánarrápan, tá am arop fárakap am fek tankáprá, ant mani fek nénknep sia méntér wakárarrá souroumpour. ¹⁶Aeria maok, mao arop ponankoran ‘Yumo nkwakwe make ankank tiaka lotu nap yár meaok paokopi kwapono’rá sér. ¹⁷Aeritea maok, mao am fárakapan yénkrá farákáprá sérá, “Kwaromp Buk fek kar arakrá sénámpono: ‘Onomp nap máte “Kápaé kare arop fi onan kar toropwap i konap nap”rá sér mwanapono.’ Aeno yumo mákiaka arop fupukrá ankank pouroukoup mwanap aropao, mek wouroumpyakáp konap apár niampi pap nape.”^s ¹⁸Pris tokwae fákáre ntia Kwaromp lo yénkrá farákáp konap arop fákáre am kar wawia Jisasén farop mwanap mwaé kup oupouroung. Am tak nap te apae riteanápe koumteouráp arop ponankor Jisasomp kar wa napo, kwapwe kare námpantá, táman kokorokoria napon.^t ¹⁹Aeapo maok, kumuran Jisas námoku éréképá yárák i konámp arop fákárent Jerusalem pwarará Betani mek tukupapono.

Kwarén mér kare námp fek kar toropwapria ankank sámp naenámp kar

Matyu 21:20-22

²⁰Wakmwaek ankwap yae fek koumounek kar Jisas ntia mao éréképá yárák i konámp arop fárakap tukupria am yao fik nkeapo maok, wae yákáre yak. Tá maomp pwae ntia arák te wae yoronkwae yak.^u ²¹Aenko maok, Pita am yao fikan Jisaso sérimpan ninikia sérá, “Tisa, amo yipírman máma yao fikan ‘Kwatae akwapano’rá séri nap te, oukoumwan wae yákáre yakáne!” ²²Aeránko maok, Jisaso am fárakapamp kar pwarokwaprá sérá, “Yumo ankár Kwarén mér kárakáre kipo. ²³Ono yumwan kare kar sér rae: Arop anánk ninik yak moria, námo am ankank fwap nke nanamponorá mér kare námp te, am arop te fwap máma faonkweran sérá, ‘Amo fárámprá solwara

^r 11:14 Mk 11:20 ^s 11:17 Ais 56:7 ^t 11:18 Mk 14:1 ^u 11:20 Mk 11:14

mek far-kirékapae'rá sénánko te, mao te fwap am ninik námp niamp take pourouráp sámp naenámpon.^v 24 Ae naenámpara, yumo ankank sámp mwaria, fwap sámp mwanámpon ninikria, Kwarén kar toropwap nap te, yumo waeman sénap niamp take pourouráp sámp mwanapon.”^w

25 Yumo Kwarén kar toropwap nae nap kwamp te, arop ankwapao yumwan kwatae ninikianánko, yumo mao amwan kwatae niniki námp ninik nap kwamp te, yumo maomp kwatae ninik nik mo pwar kipo. Am takia pwarapo, yiráp Naropwar Kwar yámar mek yak námp waráp ninik kwataeran kor nik mo pwar naenámpon.^x 26 Aeno yumo am aropao yumwaninámp kwatae ninik nik mo pwar moia napo te, Naropwar Kwar yámar mek yak námp mao te yiráp kwatae ninikan kor sámp-sir mo naerámpon.

**Jisasén ‘Amwan wa kárakáre sánk námpono?’rá turunknap kar
Matyu 21:23-27; Luk 20:1-8**

27 Jisasomp fákáre warko tukupea Jerusalem mek napo maok, Jisaso akwapea lotu nap tokwae yár mek yáarak nánko maok, pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop, tá Juda fi taokeyakáp i konap arop makia maonámpok korop. 28 Aeria maok, mao lotu nap tokwae mek bisnis térenap arop yéréperá kérépámpan ninikrá man turunkrá, “Amwan te wa kárakáre sánkrá, takrá téreaerianánko tére napon? Amo am kárakáre te maokamp sámpea, am fek tére napon?”^y

29 Jisaso am arop fákáreran sérrá, “Ono kor yumwan ankwap ankank ankárank turunk nae nae. Táte yumo ono turunknap kar pwarokwaprá sénapo maok, nopok ono kor am kárakáre wa sámp námp yumwan fwap sénanampon. 30 Wokwaek Jono arop ént mek nérrá kák námp te yumo ninik nap te, am te Kwaromp ankank ni, aropamp ankank nie? Yumo onan sérenke.”

31 Aeránko maok, am fárakapao námoku kok sérarrá maok, arakrá sér, “Táte nomo ‘Kwaromp ankank’rá sénánko te, nomwan ‘Ae te yumo apaerá man mér mo napono?’rá sénaeane. 32 Táte nomo ‘Aropamp ankankono’rá sénánko te am kar te pwi mono.” Am takrá sénap te apae riteanápe waeman arop ponankor ‘Jon te profet kare’rá sénapantá, apápria napono.’^z 33 Ae nap kwamp maok, Jisasomp kar pwarokwaprá sérrá maok, “Mono. Yino te mér mono.” Aerá sérapo maok, Jisas kor am fárakapan sérrá, “Ono kor am kárakáre maokamp sámpeaka am fek tére namp te yumwan sér mono.”

Kwataenap arop wain yopwar taokeyakápnap wounáp kar

12 1 Jisaso Juda fi mekamp arop nununkwiramp ninikan wounáprá arakrá sér, “Arop ankárankao wainampor yopwar yimpea,

^v 11:23 Lu 17:6 ^w 11:24 Mt 7:7; Jo 14:13-14 ^x 11:25 Mt 6:14-15 ^y 11:28 Jo 2:18

^z 11:32 Mt 21:46

farmaea pwar. Aea maok, yumwi youkoupea wain ki sokwap mwanap tang yoroi pwar. Tá am yopwarantá yérék naenámp aropampor nap tia pwar. Aea maok, am yopwar te am mek térerá mani sámp mwarianap aropamp yaek pwarará, mao námoku te akwapea panek ankwap némpouk yak. ² Akwapá yakea maok, wae wain ki yápaenámp ke fek wain ki, námwan ankwapmwaek sápanáponoria náráp tére arop am wain yopwar taokeyakápnap aropaonapok sámp-kérép nánko, akwap. ³ Akwapea maok, am yopwar taokeyakápnap arop fárákapaonapok nánko maok, am fárákapao man sámpá fukia kwaporok yérepe sámp-kérép. ⁴ Aeapo maok, tá am yopwar naropwar tére konámp arop ankwap sámp-kérép nánko, akwap nánko, man me korok porokwapea pwarápaé sánk. ⁵ Aeapo warko ankwap tére arop sámp-kérépánko maok, man kor fukia sumpwi pap. Aeapo, warko kápaé kare tére arop tirá kérép námpan maok, am arop fárákapao ankwap fárákap párák fupukria, ankwap fárákap wae fupukrá yákáre kák. ⁶ Takia pwar napo maok, arop ankáránk kare mwar yak. Am arop te mao warákár kare konámp námokuráp tárápono. Aenámpan maok, wakmwaek kar am táráp sámp-kérép naeria sérrá, ‘Am fárákap te fwap onomp tárápamp kar wa mwanaponono.’ Aeria sámp-kérép nánko, am yopwar taokeyakápnap aropaonapok akwap. ⁷ Aenámpan maok, am yopwar mek térenap arop fárákapao man nkeaka námoku ou mek kar arakrá sérarapon, ‘Mámá arop máte naropwaromp weri mek yakria ankank ponankor wakmwaek ti naeria námpono. Nomo koupour man kor sámp-wouroump mwaro. Nomoku má yopwar má ankár sámp mwanámpono.’ ⁸ Aeria maok, man sámpá fukia maomp yákáre te yopwar farmae younkwek sitenaponono.”^a

⁹ Am wounáp kar séria pwarará, Jisas kountouráp aropan turunkrá, “Am yopwar naropwar koropea te apae naenámpon? Mao koropea te, am yopwar mek térenap arop fárákapan tirá wouria pwarará, am yopwar arop ankwap fárákapan sánk nae-námpon.

¹⁰ Ae te yumo Kwaromp kumwi kánanke te nkea farákáp moi napon? Am te arakrá sénámpon:

‘Am yumwi te térenap aropao kwataenoria pap napon.

Aeno oukoumwan te, mao nap sámp-fákeyak konámp nap kouprér niampon.

¹¹ Tokwae Karao námokuianánko, mámá ankank korop námpon te, yino nke nánko, am te kwapwe kare námpon.’”^b

¹² Aenánko, am arop nununkwi fákáre Jisaso am wounáp kar sénámpon te, waeman yinan táman sénámponrá mér. Aeria maok, Jisasén sámp

^a 12:8 Hi 13:12 ^b 12:10-11 Sng 118:22-23; 1 Pi 2:6-8

mwaria napao maok, kounteuráp aropan apáp ap kwamp maok, pwarará tukupap.

Jisasén ‘Sisarén takis sánk mwanámp ni mo nie?’rá turunknap kar
Matyu 22:15-22; Luk 20:20-26

¹³⁻¹⁴ Aeria maok, Farisi ankwap fárákap, tá Herotént yakáp konap arop ankwap fárákap tukupea maok, Jisasén, mokoprá séran wawia man kot mwar ritea poupwekáprá sérrá, “Tisa, yino te wae mérono, amo te aropan apáp mo, ankár kare kar saráp sér i konapono. Amo te ankárankamp pourouráp ninik fek ponankor aropan tére konapon. Aeno amo nik nap te mokopono? Mosesomp loao nomwan ‘Fwap Sisarén takis sánk mwanapono’rá sénámp ni mo nie?”

¹⁵ Aenapan maok, Jisas te am fárákapamp poupwekámp ninik te wae mérámp kwamp maok, am fárákapán sér, “Ae te yumo te onan apaerá kwekár napon? Mani náparamp sankorop napo, ono nke nae.” ¹⁶ Aeránko, am fárákapao mani náparamp sankoroepa sánkapo, mao am fárákapán turunk, “Mámá wunéri tá e máte wampono?” Aeránko maok, am fákáreráo sérrá, “Am te Sisarompono.” ¹⁷ Tá nopok Jiaso am fárákapamp kar pwarokwaprá sér “Tá Sisaromp te Sisar námokuráp sánk kip, tá Kwaromp te Kwar námokuráp sánk kip.” Aeránko maok, am fárákapao maomp kar wawia kokorokor.^c

Jisasén arop sumpwiaka warko fárámp konap turunknap kar
Matyu 22:23-33; Luk 20:27-40

¹⁸ Warko Sadyusi ankwap fárákapao, arop sumpwi nap te warko fárámp monorá mér i konap kwamp, koropea Jisasén arakrá turunk,^d ¹⁹ “Tisa, Moseso kar ankwap kumwia nomwan arakrá sér, ‘Arop ankárankao táráp mo námpao sumpwi nángo, tá yupu mwar yak nángo te, nánaerao sámpeanángo, am yupu tárápu tianánko, naerao yaknámp weri mek yak nángo, am fi tomore mo naenámpon.’^e ²⁰ Amo am kar fwap mérapo te, yino amwan ankwap kar turunk mwaro: Tá fákánek mwearo yakáp nap kwamp te, nae-tárápao yupu sámpea táráp sámp moitea sumpwi nángo, ²¹ tá warko nánaerao sámp. Sámpea tanknámp, táráp sámp moia sumpwi nángo, warko am nánaerao kor taknámp tak. ²² Takrá akwapea am fákánek mwearo am ponankor am yupu sámpea táráp sámp moiaka, ponankor faokaria napo te, wakmwaek yupurao kor taknámp sumpwi. ²³ Amo te wae mér, am fákánek aropamp yupu te am ankárankamp támaono. Tá nánkár wakmwaek kor sumpwinap arop fárámpnap ke fek am yupu te wamp yupu yak naenámpon?”

²⁴ Aerapo maok, Jiaso am fákárerán sérrá, “Yumo te Kwaromp Buk fekamp kar fwapia mér mo napon. Tá Kwaromp kárákárerán kor taknámp fwapia mér moria maok, yumo épérép kar sérarapon. ²⁵ Nánkár

^c 12:17 Ro 13:7 ^d 12:18 Ap 23:8 ^e 12:19 Lo 25:5

sumpwinap arop apár me meknámp warko ferámpnap ke fek te yupu sámp mono. Kwaromp yámar mekamp ensel fákáreao yakáp napnámp taknámp yakáp mwanapon.

²⁶Aeno mómá sumpwinap arop warko ferámp mwanap kar te, yumo Mosesomp buk fekamp kar yao kánanke mek yaomwirao yurunk námpao maok, yao fár mo námp te yumo nkerá farákáp moi napon? Am farákápnámp kar te Kwaro Mosesén sérrá, ‘Ono te waráp wokwaekamp appeyaenáp Abraham, Aisak, Jekop, maomp Kwarono.’^f ²⁷Kwar te sumpwinap aropamp Kwaranápe mono. Am Kwar te yiki yakápnap aropamp Kwarono. Aenámpna maok, yumo te épérép kare kar sénapon!”

Kwaromp lo mek tokwae kari yaknámp loan sénámp kar

Matyu 22:34-40; Luk 10:25-28

²⁸Lo yénkrá farákáp konámp arop ankárank koropea wa nánko, am arop farákapao Jisasént kar yorowarrá yakáp. Aenapo Jisas nopok yae-párák kare kar fek am fákáreran sérámpantá maok, mao Jisasén turunk, “Apae lorao tokwae kari yakria ponankor loan kámákár akwap námpon?” ²⁹Aeránko Jisaso am kar pwarokwaprá arakrá sér, “Lo tokwae kari yak námp te aránon: ‘Israel, yumo wawenk. Tokwae Kar te nomp Kwar Tokwae ankárankamp támaono.’^g ³⁰Yumo ankár yiráp yonkwae kare ponankor, yiráp waemp ponankor, yiráp ninik ponankor, tá yiráp kárákáre ponankor fek Kwarén warákár tokwae kipo.’ ³¹Lo anánk te ará: ‘Amo ankár waráp firáp aropan warákár nap te, amokuráp pourouran warákár konapnámp taknámpampo.’ Lo ankwap te am anánkaopwe man kámákár akwap mono.”^h

³²Aeránko maok, am lo mérnámp arop Jisasén sérrá, “Tisa, amo sénap kar te kwapwe kareno. Tá amo kare sénapon, Tokwae Kar ankárankampao saráp Kwarono. Ankwap kwar yak mono. ³³Aeno nomo te ankár nomp yonkwae kare ponankor, nomp ninik ponankor, tá nomp kárákáre ponankor fek man warákár kare mwanámpon. Tá nomo ankár námoku warákár konámpnámp taknámp arop ankwap farákapan kor taknámpnámp warákár mwanámpon. Am lo anánkaopwe támao ampaok nánko te, am ninik támao ponankor ofa yaomwi mek yankap, tá ponankor nkwakwe make ofaran kámákár akwap námpon.”ⁱ

³⁴Jisas am kar wa nánko maok, arop mér kwapwenámp aropamp kar niamp nánko maok, Jisaso man arakrá sér, “Amo te Kwaro náráp firáp taokeyak námp mek te panek yak mo napon.” Aeránko maok, arop ponankor te apápria, Jisasén kar ankwap turunk mono.

^f 12:26 Kis 3:2-6 ^g 12:29 Lo 6:4-5 ^h 12:31 Wkp 19:18; Ro 13:9-10; Ga 5:14

ⁱ 12:33 Hos 6:6

‘Krais te wanono’rá turunknám kar

Matyu 22:41-46; Luk 20:41-44

³⁵Jisaso lotu nap tokwae mek yakriaka koumteouráp aropan kar yénkrá farákáp. Aeriaka mao arakrá turunk, “Lo yénkrá farákáp konap arop te mokopia ‘Krais te Devitomp táráp’rá sénapon? ³⁶Tá wokwae kar Yiki Kor Spiritao Devitén ninik sánk nánko, Devit námoku sérrá:

“Tokwae Karao onomp Tokwae Karan arakrá sér,
 “Amo onomp yae-párák mwaek tankrá akwapea napo,
 waráp yopor arop waráp yae ankore mek kák tenanko,
 yakáp mwanapon.”^j

³⁷Devit námoku am aropan “Náráp Tokwae Kar’rá sénámp te, mokopia am arop warko Devitomp fi mekamp yak naenámpom?” (Jisaso am kar séránko maok, kápae kare koumteouráp arop maomp kar wawia warákár.)

Lo mérnáp aropamp ninik kwatae

Matyu 23:1-12; Luk 11:43; 20:45-47

³⁸Tá Jisaso am fárákapan kar yénkrá farákáприя arakrá sér, “Yumo te lo mérnáp arop fárákapan fwapiaka mér kip. Am fárákap te waempyam éri kúpéria paokop mwar kar i konapono. Tá koupoukour nap fek koumteouráp aropao, námwan ‘Gude’rá sérenk kar i konapono. ³⁹Am fárákap te lotu nap mek arop nke nap fek mekok tankáp mwar kar i konapon. Aeria maok, fir tokwae fánap fek kor mér arop tank konap sia fek tankáp mwar kar i konapon. ⁴⁰Am fárákap te kae koumteouran poupwekáprá tukupea, wakmwaek maomp ankank ti konapono. Am ninik yak námpan maok, kwekárrá kar toropwap éri konapono. Nánkár kot mwanap ke fek am fárákap touwe tokwae kwatae sámp mwanapon.”

Ankank moráp yupurao Kwarén ofa sánkámp kar

Luk 21:1-4

⁴¹Jisaso ankwap ke fek lotu nap tokwae mek koroepa mani kák konap bokis tokwae páte nap fek am wonae fik tankrá nke nánko maok, koumteouráp arop am mek mani sir. Mani kápae kareráp aropao bokis mek mani kápae kare épér. ⁴²Táte ankank moráp kae yupu ankwap koroepa mani kánanke wan toea niamp anánkamp am mek sir. ⁴³Aenko Jisaso námoku éréképá yarak i konámp arop fárákapan koropenk ritea maok, am fárákapan sérrá, “Ono waeman yumwan kare kar sér rae: Mámá ankank moráp kae yupu máte mao mani tokwaeráp koumteouráp arop sinap mani kámákarea yoporop mani tokwae sinámpom.^k ⁴⁴Mámá

^j 12:36 Sng 110:1; Ap 2:34-35 ^k 12:43 2 Ko 8:12

ponankor koumteouráp arop te mani kápaé kare tank nánko, aopwek kánanke ankwapmwaek saráp bokis mek sinaponó. Aeno táte am yupu te mani mo námpara, fir sámpá fánaenámpao kor tank mono, am kánanke táman mwar ponankor sirari námpon.”

‘Lotu nap tokwae nánkár kwatae akwap naean’rá sénámp kar

13 ¹Jisaso lotu nap tokwae pwarará akwap nánko maok, maó éréképá yárák i konámp arop ankwap ankárankao sérrá, “Tisa, am yumwi nununkwi kwapwe nkeae. Tá nap kokwapwe nko nkeae.” ²Tá Jisas maomp kar pwarokwaprá arakrá sér, “Amo nap nununkwi kwapwe táman nke rape? Nánkár wakmwaek te, arop fárákapao, yumwi ankwap yumuntuk taki tankanoria pwar mono. Arop fárákapao am te ponankor momontokoria apárok sir mwanapon.”¹

‘Kápaé kare touwe korop naean’rá sénámp kar

Matyu 24:3-14; Luk 21:7-19

³Jisaso Oliv faonkwek tankria nke nánko, lotu nap tokwae nkwampok yak. Tá Pita, Jems, Jon, Andru, am yiworaopwerao saráp tukupea man turunkrá, ⁴“Amo yinan sérae: Mam ke fek am ankank korop naenámpon? Apaeraomékir korop nánko, nkea am ankank korop naenámp te wae wonae fikeaná mér mwanámpon?”

⁵Aerá turunkapo maok, Jisaso am fárákapán sérrá, “Yumo te fwapia mér kip! Takria arop ankárank yumwan kwekár naeane. ⁶Kápaé kare aropao koropeaka onomp eran ‘Ono támao nae.’ Makrá sér mwanape. Aeriaka kápaé kare koumteouráp aropan kwekár mwanape.”^m ⁷Nánkár yumo wa napo, ‘Yorowar koropán’rá sér, tá panekamp yorowar kar sérarrá korop. Aenapo kor, táman wawia korokop kwapono. Am ankank te waeman korop naenámpan maok, má apár pwar naenámp yae te oukoumwan sikono. ⁸Arop ankwap firao ankwap-ankwap firént yorowar. Tá ankwap kingomp firao ankwap kingomp firént yorowar mwanap. Ankwap apárok némp yérur korop nánko, táte ankwap apárok yae-porokwe tokwae korop naenámpon. Am ankank koropánk námp te yupurao táráp fárákap naeria manénkir touwe sámp konámp niamp take koropánk naenámpon.

⁹Am ke fek te yumoku támao fwapia mér kip. Yumwan ankwap fárákapao náráp lotu nap mekamp kaunsilonámpok santukupá kot mwanape. Aeria maok, yumwan lotu nap mek porokwap mwanap. Yumo onont paokop napara, arop yumwan éréképá tukupea gavman fákáre, tá king fákáre nke nap fek párapok napo te, yumo te onomp kar am fárákapán fwap farákáp mwanapon. ¹⁰Nánkár ponankor arop fi ankár

¹ 13:2 Lu 19:44 ^m 13:6 Mk 13:21-22; 1 Jo 2:18

Kwapwe Kare Kar farákáp napo, wawia napo, apár pwar naenámpon.ⁿ
¹¹ Yumwan sámpá yarokwapea santukupea kot napo, yumo apápria, yino apae kar sér mwareanrá niniki kwapono. Ponankor kar te Kwaro yumwan nénk nánko, am ke fek táman yumo ankár farákáp mwanapono. Am te apae riteanápe yumoku saráp kar farákáp mono. Yiki Kor Spiritao am kar yumwan sánk naenámpon. ¹² Tá arop náráp nánaeran arop outiri nánko, man foupouri pap. Tá naropwaryaenápo kuri náráp tárápuan taknámp mwanapon. Tá táráp ankwapao kor éntupwar naropwarén yoporia arop outiri napo, foupouri pap mwanapon. ¹³ Tá yumo onont paokop napara, arop ponankor te yumwan kokwarok mwarea napon. Aeno aropao kárákáre yakrá akwapea, pwarnámp yae feknámp te Kwaro man warko warámp naenámpon.^{o p}

Kwatae kare ankank wakmwaek korop naenámp kar
Matyu 24:15-28; Luk 17:23-24

¹⁴ Jisaso warko sérrá, “Yumo nke napo, kwatae kare ankank Kwaromp yiki kor taun mek fokopeyak naeane. (Arop máamá kar nkerá farákáp námp kwamp te, ankár fwapia ninik kuno.) Am ke fek te kounteouráp arop Judia apár mek yakáp nap te ankár pírikimpea faonkwek pok mwanapon.^q ¹⁵ Táte arop naepik yakeanámp te warko nap mek youmpeaka náráp ankank sámp mono. ¹⁶ Tá arop yopwar mek yak námp te, arákarrá akwapea náráp nap mekamp waempyam sámp mono. ¹⁷ Am ke fek te kounteou arop yareráp, tá yupu-táráp mom wurump nap te koupoutáráp nape! Mao te pírikimpea foporakorrá tukup mwanap koursir napon. ¹⁸ Yumo te am kwatae ankank te námpare korop konámp ke fek koropantáno, Kwarén kar toropwap kipo. ¹⁹ Am ke fek te yoporop touwe tokwae kar korop naenámpon. Wokwae Kwaro kápae kare ankank yoro námp fekia koropea, oukoumwan námp te take pourouráp touwe tokwae korop moimpon. Tá nánkár wakmwaek kor warko take pourouráp touwe tokwae korop mo naenámpon.^r ²⁰ Táte Tokwae Karao am touwe tokwae korop naenámp ke fek fae ták-pwar moianámp te, kounteouráp arop ponankor wour mwanapono. Ae mwanapan maok, mao námoku nánkárápnámp aropan ninik námp kwamp, am ke fae ták-pwara námpon.

²¹ Am ke fek arop ankárankao yumwan sérrá, ‘Yumo nkenke! Krai máyakáne!’ Tá ankwapao sérrá, ‘Yumo nkenke! Nkoyakáne!’ Aerá sénánko te, yumo te maomp kar wawi kwapono. ²² Aeno arop ankwap fárákapao koropea yumwan kwekarrá sérrá, ‘Ono te Kraisono.’ Tá ankwap kar sérrá, ‘Ono profetono.’ Aeriaka kárákáre yororoiaka ankwap

ⁿ 13:10 Mt 28:19 ^o 13:13 Jo 15:18-21 ^p 13:9-13 Mt 10:17-20 ^q 13:14 Dan 11:31
^r 13:19 Dan 12:1

pourouráp ankankan kor tére mwanape. Ono waeman kare kar sér rae: Koumteouráp arop Kwaro náráponoria nánkáráp námp te, am taknap arop fárákap támao fwap man poupwekáp mwarea napon.^s 23 Ae mwarea napara, yumo te fwapia mér kip. Ono waeman yumwan kápae kare ankank korop naenámp séri nampono.”

Nánkár wakmwaek Aropamp Táráp kare korop naenámp kar
Matyu 24:29-31; Luk 21:25-30

24 Jisaso warko sérrá, “Nánkár am touwe tokwae am akwap tenánko, yámar kirikip nánko, yunk warko yokor mo. 25 Tá yámar mekamp térme ponankor mukarrá ékrink naenámpmon. Yámar mekamp kárákáre kor ankankao kor wuwia wae naenámpmon.^t 26 Aenánko, am ke fek táman Aropamp Táráp kouwme mek tankria kárákáre tokwae ntia maomp wae mént ék nánko, arop nke mwanapon.^u 27 Am ke fek táman mao ensel fákáre tirá kérép nánko, ékiaka apár yarápae pwar námp fek tukupea, Kwaro nánkárápnámp arop fárákap koupoukarea, ponankor am fi érékép mwanapon.”^v

‘Yao fikan nkea mér kip’rá sénámp kar
Matyu 24:32-35; Luk 21:30-33

28 Jisaso warko sérrá, “Yumo te yao fikan nkea mér sámp mwanapon. Maomp yowe kor ént féki yak námp te, pwae wourékam arokwe nánko, am te kwapwe naenámp kenono. 29 Taknámp nánkár wakmwaek kor yumo nke napo, am ankank kwatae koropánk nánko te, yumo am táman mér kip. Aropamp Táráp korop naenámp yae wae wonae fik ménki fek yak námpon. 30 Ono waeman yumwan kare kar sénampon: Mámá kear mekamp koumteouráp arop oukoumwan sumpwi mo, yiki yakápria, mámá ankank ponankor korop nánko, nke mwanapon.^w 31 Tá yámar ntiaka apár máte akwapá pwar naenámpmon. Aeno onomp kar máte pwar mono.”

‘Arop ankwap am ankank korop naenámp yae mér mono’rá sénámp kar
Matyu 24:36-44; Luk 21:34-38

32 Jisaso warko arakrá sér, “Tá arop ankwap am ankank korop naenámp ke ntia yae te mér mono. Onomp Naropwar námoku saráp am mér námpon.^x

33 Yumo te fwapia mér fek yérékrá yakáp kip. Am te apae riteanápe, am te mae ke fek korop naenámpaoean yumo mér mono.^y 34 Am te

^s 13:22 2 Te 2:9; Yé 13:13 ^t 13:24-25 2 Pi 3:10; Yé 6:12-13 ^u 13:26 Mt 26:64

^v 13:27 1 Te 4:16-17 ^w 13:30 Mámá yére 30 fek yaknámp kar te yére 24-27 fek pwarnámp karan sénámpmon. ^x 13:32 Ap 1:7 ^y 13:33 Mt 25:13

arak námpon: Arop ankárankao náráp nap pwatea akwap naeria, maomp tére konap arop ankákárankan arakrá kar toropwap: Náráp nap mekamp ankank má fwapia taokeyakáp kipria maok, arop ménki fek taokeyak konámp aropan, ‘Amo yérékrá yakamp’rá séritea akwap konámp niampon. ³⁵ Mak ri konámpnám taknám fwapia yérékrá yakáp kip: Yumo te mér mo mam ke fek am nap nouroup korop naenám te, kumuran korop ni, táte kumuruk korop ni, tá kom fárám nánko korop ni, tá koumounek kar korop nie, am te yumo mér mono. ³⁶ Takria mao koupour koropria yumo pamp nap nkeantáno.^z ³⁷ Mámá kar ono yumwan farákáp namp máte koumteouráp arop ponankoran sénampono: Yumo fwapia yérékria yakáp kip.”

Jisasén farop mwaria kar papnap kar

14 ¹ Wakmwaek anánki yakea maok, Pasova Yae Tokwae ntiaka Pan Yis Moráp Fári konap Yae korop naenám yae tank nánko maok, pris tokwae fákáre, táte lo yénkrá farákáp konap arop fákáreráo sérrá, “Nomo te mokopiaka Jisasén poupwékápia kánánkámp sámpeaka foupouri pap mwaro?”^a ² Am fárákapao sérrá, “Nomo lotu i konap yae tokwae fek te am ankank tak mono. Takria koumteouráp arop nkea kokorokorra nomwan yorowar mwanape.

Yupurao Jisasomp me korok sanda kwarákarimp kar

Matyu 26:6-13; Jon 12:1-8

³ Am ke fek te Jisaso Betani mek akwapea, wokwaek lepra touwe sámpá yakámp arop Saimonomp nap mek tank. Mao fánaeria tank nánko maok, yupu ankárank korop. Mao te yumwi fekamp botol kwapwe kare am te nánákáre kwapwe konámp sanda mani tokwae fekamp, am botol nás kor ták-pwararea maok, Jisasomp me korok am sanda kwarákár. ⁴ Aenánko maok, arop akwap fárákap yakáp nap man nkea kokwarokria maok, námoku kok arakrá sérar, “Apaeritea mao am sanda kwaporok kwarákarrá pwar námpon? ⁵ Tá nomo arop sánk nánko sámpriaka 300 mani silva sáp napo, tá ankank monap aropan sánk mwanám tene!” Makrá séria maok, am yupuran yopor. ⁶ Aerapo maok, Jisas am fárákan sérrá, “Yumo am yupu numwar takano pwareнке. Apaerá yumo man ninik kápae sánk rape? Mao te onan kwapwe kare ninik námpon. ⁷ Nánkár am ankank monap arop fárákap te yumont kápae kare por yakáp napo, yumo am fárákan yaewour saráp yakáp mwaria te tak mwanapon. Aeno ono te yumont kápae kare por yak mono. ⁸ Ankank mámá yupuai nám te fwap tak naenám pwi nánko námpon. Ono oukoumwan sumpwi mo nanko, mao onomp pourouk

^z 13:35-36 Lu 12:37-38 ^a 14:1 Kis 12:1-27; Mk 10:32-34

sanda kwarákárámp te onomp pourou apár me mek pap mwanap nánap námpon.^b ⁹Ono yumwan waeman kare sénampon: Ponankor apár mekmwaek tukuprá Kwapwe Kare Kar farákáприя máma yupuaoinámp ankank máman kor méntér sérar napo, arop farákrap man ninik mwanapon.”

Judasó pris tokwae fákárean ‘Jisas yiráp yaek pap nanae’rá sérímp kar
Matyu 26:14-16; Luk 22:3-6; Jon 11:45-54

¹⁰Am ke fek mént paokop i konap arop éntér-sámpramp ou mekamp Judas Iskariot mao pris tokwae fákáreaonapok Jisasén am farákapamp yaek pap naenámp kar akwapá sérar. ¹¹Aenko am farákapao am wawia maok, warákáránkria maok, am farákapao man sérrá, “Amwan mani ankwapmwaek sánk mwanámpon.” Aerapo maok, Judaso am aropamp yaek sánk naenámp mwaek kup oupourounkimpon.

Jisaso námoku éréképá yarak i konámp arop fákárerént Pasova fáriap
kar
Matyu 26:17-25; Luk 22:7-13

¹²Yis Moráp Pan Fépér i konap Yae ankárank korop nánko, Kwaro Israel firan yaewouránko fwapi yakápiap ke ninikrá fári konap sipsip morok faopornap ke. Aenángo maok, námoku éréképá yarak i konámp arop fákáreráo Jisasén turunkrá, “Amo ninik nap te, yino te maok tukupea am Pasova fir nánap mwanámpon?”^c ¹³Aerapo maok, Jisaso námoku éréképá yarak i konámp arop anánkaopweran tirá kéréприя arakrá sér, “Yumo akwapea Jerusalem mek nepo, arop ankárank sospen mek ént yinkipea koropea^d mwaeak yumwan kikip nánko te, yumo man éntér papea akwap kipo. ¹⁴Aenepo maok, akwapea nap mek yoump nánko, yumo nap naropwarén turunkrá arakrá sér kip: ‘Tisa sérrá, “Onoku éréképá yarak i konamp fákárerént Pasova fánanamp nap aokore te maen?”^erá séri námpon.’ ¹⁵Aerá sénepo maok, yumwan nap aokore tokwae narekamp yénkép nánko maok, am mek te tankáp i konap ankank wae nánapi tank námpon. Yumo am mek fir nánap kipo.” ¹⁶Aeránko maok, am arop yaworao akwapea am taun mek Jisaso sérimpaok nkea maok, am mek fir nánap.

¹⁷Kumuran Jisas námoku éréképá yarak i konámp arop éréképea mént korop. ¹⁸Aeaka am farákrap fépérrá tankáprá maok, Jisaso sérrá, “Ono te yumwan waeman kare kar sénampon: Yumo ou mekamp arop ankárankamp onan yopor aropamp yaek pap naerámpon.”^e ¹⁹Aeránko maok, am námoku éréképá yarak

^b 14:8 Jo 19:40 ^c 14:12 Kis 12:6,14-20 ^d 14:13 Arop ankárank sospen mek ént yinkipea korop námpon te, sospen mek ént yinkipá me korok papá samp te koumteouramp térean maok, youén Jisas sérínámp kar arop yaworao wuri nke nenepan ninámpon.

^e 14:18 Sng 41:9

i konámp arop fárákap támao yonkwae touweria maok, man ankákárankrá turunkup, ‘Ae te amo onan sérrí kwapon’rá sér. ²⁰ Aerapo maok, Jisaso am fárákapan sérrá, “Am arop te yumo éntér-sámpramp ou mekamp ankárankamp pan sámpea onont dis mekamp sup mek anámpea fánámp támaono. ²¹ Kare, Aropamp Táráp te Kwaromp Buk fek sénámp niamp ankár takrá sumpwi naenámpon. Aeno am arop Aropamp Tárápan yopor aropamp yaek papnámp aropao maok koupouteane! Man éntupwaro fárákap te wampwe mpupo!”

Jisas Komunion sámp mwanap yénképámp kar
Matyu 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Korin 11:23-25

²² Am fárákapao fir fépérrá tankápapo maok, Jisaso pan ankárank sámpea Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, fékéria am fárákapan nénkria sérrá, “Máte onomp pourouno. Má sámpea fárenke.” ²³ Aeaka warko wain éntáp kap sámpria Kwarén ‘Aesio’rá séria maok, am fárákapan nénkria maok, ²⁴ am fárákapan sérrá, “Máte onomp yiri yumont kontrak wourékam yoro nampon. Ono kápae kare koumteouráp aropan yaewourria kwarákár nanampon.^f ²⁵ Ono yumwan waeman kare kar sér rae: Ono te warko wain fár morá akwapea, Kwaro náráp firáp taokeyaknámp mek wourékam wain ént fánanampon.”

²⁶ Takia pwarará, am fárákapao tár kar ankárank sámpea pwarará maok, taun pwarará Oliv faonkwek pok.

Jisaso Pitan ‘Námwan pwar nanap’rá sérimp kar
Matyu 26:31-35; Luk 22:31-34; Jon 6:36-38

²⁷ Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo ponankor te onan mérnáp pwararea pirikimp mwarea naponno. Kwaromp Buk fek am táman sérrá, ‘Ono sipsip taokeyak konámp arop porokwap pap nanko, maomp sipsip pirikimp mwanapon.’^g ²⁸ Aeno ono te warko fárámpea yiki yakria, ononkir yumwan mekia Galili mek akwap nanampon.”^h ²⁹ Pita sérrá, “Arop ankwap fárákap amwan pwarará pirikimp napo kor, wampweno. Ono mwar amwan pwar nanamp mono.” ³⁰ Tá Jisaso man sérrá, “Ono amwan kare sér rae: Oukoumwan kumuruk kakaruk oukoumwan anánk por aráp mo nánko, amo yinink por ‘Ono te man mér mono’rá sénanampon.’ⁱ ³¹ Aerámpan maok, Pita ankár kar kárákáre fek sérrá, “Wampweno! Ono ankár amont sumpwi naeria te, ono amwan ‘Mér mo namp’rá sér mo kareno!” Tá mént paokop i konap arop ponankor takrá sérar.

Jisaso Getsemani yopwar mek Kwarén kar toropwapimp kar
Matyu 26:36-46; Luk 22:39-46

³² Aea maok, am fárákapao tukupea oliv pékri Getsemani mekria maok, Jisaso námoku éréképea yára kinámp arop fárákapan sérrá, “Yumo mapek

^f 14:24 Kis 24:8; 1 Ko 10:6; Jo 6:54-56 ^g 14:27 Jo 16:32; Sek 13:7 ^h 14:28 Mk 16:7
ⁱ 14:30 Mk 14:66-72

yakápenke. Ono akwapea Kwarén kar toropwap nae.”³³ Aeritea maok, Pita, Jems, Jon man éréképea am yininkaopwe támao mént tukup. Aeapo maok, Jisaso náráp pourouk korop naenámp touwe tokwae wakmwaeak sámp naenámpan yonkwae sakápria yonkwae touwea wae.³⁴ Aeria maok, mao am fárákapan sérrá, “Ono yonkwae touwea waeria, wae sumpwi nanamp pourouiane. Yumo mapek yakáprá yérékenke.”³⁵ Aeria mao yoump tae morokria mao éntér mwaeknámp apárok piká párákapea Kwarén kar toropwapria sérrá, “Amo onan korop naenámp ankank kwatae kwe-pwar nanap mwae kup yak nánko te, fwap kwe-pwar nanapon.”^k
³⁶ Aeritea maok, mao sérrá, “Ayao! Amo te ponankor ankank fwap tére nanapono. Aeno ono nik namp te, ono sámp nanamp touwe sámp-siraeria nampan maok, wampweno. Amo ankár amokuráp ninikaokampo.”^l

³⁷ Takia maok, warko akwapea am yininkaopwean nke nánko, pampi yakáp. Aenapo, mao Pitan arakrá turunk, “Saimon, amo te amp rape? Amo ankárankamp ke fek saráp yérékrá yak nanap pourou mo nie?”
³⁸ Yumo ankár yérékria Kwarén kar toropwaprá yakápenke. Yumo am ankank korop nánko, pirikimp mwanape. Ninik te wae am tére naeria warákár námpan maok, pourourao kárakáre mono.”

³⁹ Warko akwapea manénkiri námpnámp taknámp Kwarén kar toropwap.⁴⁰ Aea maok, warko arákarrá koropea námoku éréképá yáarak i konámp arop fárákapan nke nánko maok, pampi yakáp. Am te apae riteanápe, am fárákapamp yi te ouwipi kápae. Aeapara, mao am fárákapan kékéménk námp fek te, am kar pwarokwaprá sér mwanap te mér mo napara, sér moiapon.

⁴¹ Jisas warko yininkan akwapeaka koropea am fárákapan sérrá, “Yumo te oukoumwan pampría anepér rape? Wae támaono. Fápárampea nkenke! Oukoumwan te Aropamp Tárápan kwatae ninikráp aropamp yaek sánk mwanap ke wae koropáne.⁴² Yumo fárámp napo tukup mwaro. Nkenke! Onan outirínámp arop wae koropáne.”

Judasó wae Jisasén yopor aropamp yaek papnámp kar
Matyu 26:47-56; Luk 22:47-53; Jon 18:3-11

⁴³ Jisas kar sérrá yak nánko maok, táte am éréképá yáarak i konámp arop éntér-sámpramp arop ou mekamp ankwap ankárankamp Judaso korop. Aenánko, pris tokwae fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop, tá Juda taokeyakápnap arop fárákapao tirá kérépnap arop kápae kare, bainatráp yaopwae tia Judasén éntér kákrá korop.⁴⁴ Manénkír am outirínámp arop am arop fárákapan arakrá sér: “Nánkár ono akwapea nouroupría aop mukur namp te, am arop te Jisas támaonon. Yumo man sámpea maok, fwapia taokeyakea sámpá tukup kip.”

j 14:34 Jo 12:27 k 14:34-35 Hi 5:7-8 l 14:36 Jo 6:38

⁴⁵Aeritea maok, Judas koupour kar akwapea Jisasonámpokria te, ‘Tisa’rá séria man koupwiyakrá aop mukur. ⁴⁶Aenánko maok, am fárákap wae Jisasomp pourouk yae paprá sámp.

⁴⁷Aeapo maok, arop ankwap ankárank bainat sámprá pris taokeyak konámp aropamp tére aropan woupwi kor karámpá aop-sir. ⁴⁸Jisaso am fárákapan sérrá, “Yumo onan sámp mwaria korop nap te, oukunria yorowar i konámp aropan sámp mwaria ni konap niamp bainat, yaopwae makia tia korop rape?”^m ⁴⁹Wokwaek ono yumwan lotu nap mek kar fárákáp saráp yak konamp fek onan sámp mwarap tane apaeapon? Yumo mámá nap te wokwaek Kwaromp Buk fek kumwiap karao kare koropanoria napon.” ⁵⁰Aerá séránko maok, Jisasént paokop i konap arop fákáre man pwarará pirikimpea tukup.”ⁿ

Arop tár-ménki ankárank farákapá akwapámp kar

⁵¹Arop tár-ménki ankárank Jisasomp wakmwae koropámp, mao te waempyam wupwi kor mwar woukwapeanámpao, am fárákapao man sámpría maok, waempyam fek saráp sámp napo maok, ⁵²mao waempyam wor-sírarrá pourou mwar farákapá akwap.

Jisasén sámpea kaunsilo nke námp fek kotiap kar

Matyu 26:57-68; Luk 22:54-55,63-71; Jon 18:12-14,19-24

⁵³Am fárákapao Jisasén sámpea pris taokeyak konámp aropamp nap mek santukup. Tá pris tokwae ponankor, Juda taokeyakáp konap arop, lo yénkrá farákap konap arop makia koupoukour yakáp. ⁵⁴Pita te Jisasomp wakmwae akwap námpao maok, mao panek tae morok yak. Mao pris taokeyak konámp aropamp naepik yár éntér mek lotu nap tokwae taokeyakáprá yérék i konap plisman fákárerént yaomwi fek pourou yirinkrá yak.

⁵⁵Pris tokwae fákáre ntia kaunsil^o fákáre ponankor, arop ankwap fárákapan ‘Koroepa Jisasoinámp kar farákapénk’ ria wumwi. Aenapan maok, am fárákap te maoinámp kwatae ninik nkea am fek sumpwi pap mwaria oupouroukapao maok, mao am fek sumpwi naenámp kwatae ninik nke mono. ⁵⁶Aeapo maok, táte kápae kare arop man kwekárará sérapan maok, am fárákapamp kar te ankárankamp pourouráp mo. ⁵⁷Aeapo ankwap fárákap yakápía ‘Jisaso araki námpono’rá kwekária sér, ⁵⁸“Yino wa nánko, mao sérrá, ‘Ono lotu nap tokwae aropao ti nap te, ono párampeaka yinink kumur fek ono ankwap pourouráp nap ti nanampan maok, arop yae kor fek ti mono’rá sérimpon.”^p ⁵⁹Tá am kar sérar napao kor ankár épépérepí akwapria ankárankamp pourouráp moimpon.

^m 14:48 Jo 18:20 ⁿ 14:50 Mt 26:31; Jo 16:32 ^o 14:55 ‘Kaunsil’: “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fek kware 55 fek nkeae. ^p 14:57-58 Jo 2:19-21

⁶⁰Aeapo maok, pris taokeyak konámp arop kaunsil fákáreamp yik fokopeyakra Jisasén arakra turunk, “Amo te kar pwarokwaprá sénanap kar mo nie? Amwan mámá kar sérarap te mokopono?” ⁶¹Aeránko maok, Jisaso kor man kar tákaprá sér mo.

Aenko maok, pris taokeyak konámp arop man warko turunkrá, “Amo te arop ponankor lotu i konap Kwaromp Táráp Kraís támao ni mo nie?”^q ⁶²Jisaso sérrá, “Am te ono támaono. Nánkár Aropamp Táráp ponankor kárakáre tokwaeráp Kwaromp yae-párak mwae tankea yámar mekamp kouwme yumuntuk ék nánko nke mwanapon.”^r ⁶³Aeránko maok, pris taokeyak konámp arop am kar wawia korokopria yopor yonkwae pwarámpria, námokuráp pouroukamp waempyam pearákapria maok, sérrá, “Nomo wae táman wa námp te, warko apaerá arop ankwap wumwi mwanámpon? ⁶⁴Yumo wae wa napo, mao Kwarén wouroump sénámpon. Yumo nomo man te mokop mwanámprá ninik rape?” Aeránko maok, am arop fárákapao ponankor sérrá, “Mao te kwatae niniki tenámpara, ankár sumpwiano.”^s

⁶⁵Aerapo maok, arop ankwap fárákapao man atatópria maok, táte waempyam sámprá yimetápok woukoupea fákeyakáprá man porokwapria sérrá, “Amo oukoumwan profet kar fek sérae: Oukoumwan amwan te wa porokwapriane?” Aeria maok, lotu nap taokeyakáprá yérék i konap plisman fákáre yae faeran sámprá tárapore.^t

Pita ‘Jisasén mér mo namp’rá sénámp kar
Matyu 26:69-75; Luk 22:54-62; Jon 18:15-18,25-27

⁶⁶Pita te ek yár éntér mek yakánko maok, tá pris taokeyak konámp aropamp tére konámp yupu ankárank koropea ⁶⁷nke nánko maok, Pita yaomwi fek tank. Aenánko maok, yupurao man tokor kari yakrá arakra sér, “Amo kor wae Nasaret mekamp Jisasént yak konapon.” ⁶⁸Aerámpan maok, Pita monoria arakra sér, “Mono! Ono te amo sénap kar am te mér mo kare nampon!” Makri pwarará oukur tará ek youmprá nap ménki fek nánko maok, kakaruk ankárank aráp. ⁶⁹Aenko am tére konámp yupurao kor warko man nkea maok, wonae fik am fek yakápap arop fárákapao sérrá, “Mámá arop máte wae am fi támaonono.” ⁷⁰Tá Pita warko sérrá, “Mono!”

Aeránko maok, wakmwaek arop ankwap fárákapao wonae fik am fek yakápap napao sérrá, “Wi! Amo te waeman am fi támaono. Waráp kar te Galili mekamp aropamp kar niamp naponno.” ⁷¹Tá Pita kar arakra sér, “Ono te yumwan waeman narekampráp kare kar sér rae: Ono am yumo sénap arop te mér mo nampon. Táte ono kwekár sénanko te, Kwaro

^q 14:61 Ais 53:7; Mk 15:5 ^r 14:62 Dan 7:13; Mk 13:26 ^s 14:63-64 Wkp 24:16; Jo 19:7
^t 14:65 Ais 53:5

onan kwatae pap naenampon.”⁷² Takrá séri pwar nánko maok, koupour kar kakaruk anánk por aráp. Aenánko maok, Pita warko Jisaso sérimp kar nik: “Nánkár kakaruk oukoumwan anánk por fárámp mo námp fek, amo yinink por ‘Ono te man mér mono’rá sénanapono.” Aeria maok, Pita aropompria éma waempon.^u

Jisasén Pailatonámpok warámpá tukupap kar

15 ¹ Koumounek kar pris tokwae fákáre ntia Juda taokeyak konap arop fákáre, tá lo yénkrá farákáp konap arop fákáre, tá ponankor kaunsil fákáre makia maok, koupoukarrá am mwanap kar pap. Takia pwarará, wakmwaek Jisasén sámpea yaek sen fek yarokwapea santukupea, Rom mekamp arop érékép-tank konámp gavman Pailatonámpok santukup. ² Aeapo maok, Pailato man turunkrá, “Amo Juda firamp king nie?” Aerá séránko maok, Jisaso maomp kar pwarokwaprá maok, “Wae amoku sénap támaono.” ³ Aeránko maok, pris tokwae fákárerao Jisas tak moimp karan kwekarrá nkwakwe make kar farákáp. ⁴ Aeapo maok, Pailato man warko turunkria maok, “Amo wa napo, amwan kápae kare kar sénap máte, nopok kor ankwap kar sér mo nie?” ⁵ Aeránko maok, Jisaso kor ankwap kar pwarokwaprá sér mo nánko maok, Pailat ninik tokwae.^v

Pailato ‘Takenk’rá sénánko Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:15-26; Luk 23:13-25; Jon 18:39–19:16

⁶ Yopwar méntép Pasova fári konap yae fek Pailato fákápá yaknámp arop ankárank aokorop pwar konámp. Am te koumteouráp aropao arop ankárank fákápá yak námp maomp e sénapo, Pailato am arop aokorop-pwar konámpon. ⁷ Am ke fek te arop ankwap gavmanén yorowaria arop sumpwi yénképia napo, gavman am fárákap fápákamánkia kák tenapo, yakáp napon. Am ou mek arop ankárankamp maomp e te Barabas. ⁸ Aeria maok, am koumteouráp aropao kor Pailatén ‘Wokwaek i konámpnám taknámp, arop kalabus mekamp ankárank sámp-kérépae’rá sér. ⁹ Aerapo maok, Pailato nopok am fárákapan arakrá turunk, “Yumo te ono yumo Judamp king, man sámp-kérépenkria nape?” Am takrá turunk námp te apae riteanápe, Pailato wae mér, ¹⁰ pris tokwae fákárerao Jisasén párák kokwarokria warámpá korop tenapantá.^w ¹¹ Aenampan maok, pris tokwae fákáre koumteouráp aropan, takrá sérenkria fopwaoka wae napo maok, am fárákapao Pailatén ‘Amo Jisasén te sámp-kérép kwapono. Barabasén sámp-kérépae’ ria wae. ¹² Aerapo maok, Pailato warko turunkrá, “Yiráp ninik te mámá arop yumo ‘Judamp king’ ri konap man te mokopaeria

^u 14:72 Mk 14:30 ^v 15:5 Mk 14:61; Ais 53:7 ^w 15:10 Jo 11:47-48; 12:19

nape?”¹³ Aeránko maok, táte am fárakapao warko sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”¹⁴ Aerapo maok, Pailato am fárakapan sérrá, “Apae riteanono? Mao te apae kwatae niniki námpon?” Aerá turunkámpan maok, am fárakap ankár kárakárea waeria sérrá, “Yaopwae porokopramp fek pukupenke!”^x¹⁵ Aerapo, Pailato am koumteouráp aropao warákaranáponoria Barabasén am arop fákáreaonapok sámp-kérép. Aeria mao sénánko, soldia Jisasén wip ain fekamp nil tokoropeyak námpan fek am fek porokwapá pwarará maok, yaopwae porokopramp fek pukupenkria soldiampan yaek sánk.

Soldia fákárerao Jisasén amomoria wouroumprá sénap kar

Matyu 27:27-31; Jon 19:1-3

¹⁶ Aenko am soldia fákárerao Jisasén warámp santukupea Rom mekamp kiap tokwaeramp nap népikria maok, soldia ponankor ‘Koropenk’ ria wumwi. ¹⁷ Am fárakapao maomp waempyam worokwapea papria maok, kingo yirimp konámp niamp waempyam noumouri fek Jisasomp pourouk yirimp. Tá wiráp paok wi moukoupea kingo yirimp konámp kumpan wounáprá maomp me korok yirimpá pwar. ¹⁸ Am soldia fákárerao wouroumpria sérrá, “Yo...! Juda firamp king e!” ¹⁹ Aeria maok, am fákárerao man yaopwae fek me korok fuk. Tá am fárakapao man atopria táman e tokwae sánk námpan wouroumprá maomp wonae fik kwaráp torokomp.^y ^z ²⁰ Am fákárerao man wouroumpea pwarará, maomp pouroukampa waempyam noumouri worokwapea paprá, tá námokuráp waempyam am yirimpea maok, man yaopwae porokopramp fek pukup mwaria taun younkwek santukup.

Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupap kar

Matyu 27:32-44; Luk 23:26-43; Jon 19:17-24

²¹ Aleksander ntiaka Rufusomp naropwar Saimon Sairini meknámp koropeaka, taun mek akwap naerianánko maok, táte am fákárerao man, Jisasomp yaopwae porokopramp sámpaeria kárakárea.

²² Am fárakapao Jisasén santukupea faonkwek Golgota mek. Am faonkwe e fi te ‘Arop Me Kor Yaknámp Apár’rá sér i konapon. ²³ Arop ankwapao Jisasén wain ntiaka touwe námpare yak naenámp marasin mént ouroukoupea sánk mwaria napo maok, Jiaso fár mo. ²⁴ Am soldia fákárerao Jisasén yaopwae porokopramp fek pukupia pwatea maok, yakáprá satu pilairiaka, wa mokop kárakáreaka am waempyam ankank tianrá nke mwaria.^a

²⁵ Man yaopwae porokopramp fek koumounek sarakok ke námpan fek pukupapono. ²⁶ Aetea maok, narek me kor yarápae fek arop am fek kotia

^x 15:11-14 Ap 3:14 ^y 15:19 Ais 50:6 ^z 15:17-19 Lu 23:11 ^a 15:24 Sng 22:18

pukupnap kar kumwiria maok, arakrá sér: Juda Firamp Kingono. ²⁷Aetea arop yorowaria ankank pouroukoupnep arop anánkaopwe wonae fik am fek ankwapan yae-párák mwaek, ankwapan yae-mánkwan mwaekia pukupapono. ²⁸Aeapara Kwaromp Buk fekamp kar ankárankamp yak námp máte oukoumwan te kare karonó. Am kar te arakrá sénámpon: ‘Aropao man kwatae ninikinámp aropént koumpá pwar napon.’^b

²⁹Aetea maok, koumteouráp arop fákáreráo mwaeak tukup koroprá man wouroump-sérria maok, “Amo, lotu nap tokwae soumpouriaka yinink yae fek warko ti nanamp ri konap aropao nap. ³⁰Oukoumwan te amoku támao yaewouria yaopwae porokopramp pwarará ékae!”^c ³¹Tá pris tokwae fákáre, lo yénkrá farákáp konap arop fákáreráo kor man wouroump. Námodu támao sérarrá arakrá sér, “Mao te wokwae fikamp aropan yaewouri námpao maok, námodu te yaewour naenámp pourou mono. ³²Mao te Kraís, Israel firamp kingao námp kwamp te, yaopwae porokopramp am pwarará ék nánko, nomo man nkeaka man te Kraís karenorá mér mwaro.” Tá arop yawor Jisasént yaopwae porokopramp fek pukup napao kor man wouroumpepono.

Jisas wae sumpwimp kar

Matyu 27:45-56; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30

³³Yámar kukkwaroakánko, kumur niamp kirikip tokwae kar apár ponankor oupouroupeyará akwapea 3 kilok. ³⁴Aenko am ke fek táman Jisas tékén arakrá wumwi, “Eloi, Eloi, lama sabaktani?” Makrá sérimp te arak: “Onomp Kwar e, onomp Kwar e, amo onan apaerá pwararape?”^d ³⁵Aeránko arop ankwap fárakap wonae fik am fek yakáp nap wawia maok, sérrá, “Wawenke! Mao te Elaijan wumwi námpon.” ³⁶Aerapo maok, arop ankwap ankárankamp fárakoprá akwapea yao yir niamp fek top i konámp wain ént mek anámpeaka Jisaso fáranoria yaopwae fek norokarea sánk. Aeria maok, am aropao sérrá, “Nomo yépékrá yakáp mwaro. Elaija te koropea aokoropea sámpék ni mokopon nke mwaro.”^e ³⁷Aeapo maok, Jisaso tékén fépéna waeria maok, wae worokor.

³⁸Aenáno maok, Jisas worokorámp ke fek te, waemyam tokwae lotu nap tokwae mekamp aokore kuk mek ménki fek nánkáráp tariap te nareknámpiaka pearákarrá ékia fu fek por-pwar nánko maok, am waemyam anánk mwaek peari yak.^f ³⁹Tá soldia fi éréképá yak konámp kepteno Jisas yakámp fek wonae fik fokopeyakea Jisas worokor námp nke arakrá sér, “Kare karonó. Mámá arop máte Kwaromp Tárápono!”

⁴⁰Koumteou ankwap fárakapao kor panek tae morok yakáprá maok, yérépékrá yakáp. Ankwap ankárank maomp e te Magdala mekamp

^b 15:28 Ais 53:12 ^c 15:29-30 Sng 22:7; Jo 2:19 ^d 15:34 Sng 22:1 ^e 15:36 Sng 69:21
^f 15:38 Kis 26:31-33; Hi 10:19-20

Maria, ankwap te Maria, nánae Jems ntiaka Josesomp éntupwar, tá ankwap te Salome. ⁴¹Am koumteou te Jisas wokwaek Galili mek yakámp ke fek maomp wakmwaek tukuprá man yaewouriapono. Tá Jisas Jerusalem mek koropánko, koumteou kápae kare mént tapokwapea koropap fek, mao kuri am fek yakápiapon.

Jisasomp yákáre péri kor me mek papap kar

Matyu 27:57-61; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42

⁴²⁻⁴³Kumuran taun Arimatea mekamp Josep korop. Mao te Kaunsil ankwap koumteouráp arop nke nap fek e kwapweráp arop, tá mao kor Kwaro náráp firáp taokeyak naenámp keantá yépékrá yak konámp. Oumpouran te anepér i konap yae ara, oukoumwan te ankank nánapnap yaenon. Aeria maok, Josep te Pailatén nkea apáp mono, youmpea maok, man sérrá, “Ono te Jisasomp yákáre sámpá akwapá pap nae rae.” ⁴⁴Aeránko maok, Pailato ninik tokwaeria maok, man sérrá, “Mao te wae sumpwi námp nie?” Aeria maok, keptenén koropae ritea man turunkrá, “Jisas te wae sumpwi námp nie?” ⁴⁵Mao wae keptenomp kar wawia, Josepén sérrá, “Amo akwapea am yákáre sámpae.” ⁴⁶Aeránko maok, Josepo akwapeaka waempyam wupwi mani fek sámpea maok, tá akwapea narekamp Jisasomp yákáre sámpá ékia am waempyam wupwi fek papea yarokwap. Aea sakwapea péri me wokwaek yoroiap me mek papria maok, Josepo péri kárakére tokwae fáparákarrá youmpea péri me táp fek woukoupá pwar. ⁴⁷Aenko Makdala mekamp Maria ntiaka Josesomp éntupwar Maria am anánkaopwerao Jisasén pap nap wae nkea méri pwarará akwap.

Jisas fárámpámp kar

16 ¹Anepér i konap Sabat yae pwar^g nánko maok, Makdala mekamp Maria ntiaka Jemsomp éntupwar Maria, tá Salome, makia am fárákapao welráp nánákáre konámp ankank mani fek tia Jisasomp yákáre koupour mákáreantá forokwapá pap mwanámpria nánapia pátea pamp. ²Pampia maok, koumounek kar Sande fek am ankank tiaka péri kor me fek tukup. ³Tukupria maok, námoku am fárákap támao sérarrá tukuprá, “Wa mokop nomwan yaewouria am péri kor me táp fekamp péri kárakére tokwae kikipia far-farrá akwap naenámpon?” ⁴Aeritea am fárákapao nkeapo maok, am péri kor me táp fekamp te yak mo. Am me táp fekamp ér-sayoumpea aop mwaek pwate. Am péri kor worare te yoporop tokwae kar. ⁵Aenko am fárákapao péri kor me mek yinkea

^g 16:1 ‘Anepér i konap yae pwar’rá sénámp te, Sarere fek yámar porokor námp fek am lotunap yae pwar nánko, am ke fek táman koumteouráp arop fwap paokopria stua mekamp ankank ti mwanapono. “Juda Tére konap Ninik” Buk 2 fek kware 72 fek nkeae.

nkeapo maok, arop tár-ménki waempyam wupwi éri yirimpea, yae-párák mwae tankánko maok, am fárákapao nkerá paokoprá kokorokor.

⁶Aeapo maok, mao am fárákapao sérrá, “Yumo te kokorokori kwapon! Ono wae mérampon, yumo te Nasaret mekamp Jisasén yaopwae porokopramp fek pukup nap táman oupourounkrá korop napon. Mao te wae fárámp tenámpon. Mao te mapek yak mono. Man papap yowae má nkenke. ⁷Yumo tukupeaka maomp arop fákáreran séraria maok, Pitan kor sér kip, ‘Jisas te wae manénkir Galili mek mekia akwap naenampon. Aenánko, yumo te mao wokwae yumwan sérimpnám taknám ampok man nke mwanapon.’^h

⁸Aeránko maok, am koumteouao kor péri kor me meknám ek ouroumpá mankrá apápria kour me woukour riaka pirikimpea tukupria maok, arop ankárankan kar sér mo.

Makdala mekamp Maria Jisasén nkemp kar

Matyu 28:9-10; Jon 20:11-18

⁹Jisas yae ankárank Sande fek koumounek kar fárámpámpon. Aea maok, manénkir te, mao akwapea Makdala mekamp Marian kikipimpon. Am yupu te wokwae kar kwatae-arop fákáneka maomp pourouk woukouri yakápánko, Jisaso yéréperá kérépám yupunono.ⁱ ¹⁰Maria akwapea am Jisasént wokwae paokopiap arop fákáreran sénaeria nke nánko maok, am arop fárákapao kor Jisasén yonkwae touweria maok, éménkrá yakáp. ¹¹Yakápapo maok, am fárákapao sérrá, “Ono nke nanko, Jisas te yiki yak námpono!” Aerá séránko maok, am fárákap wa napao maok, kare karonorá ninik mo.

Mént paokopiap arop anánkaopweao Jisasén mwaeak nkenep kar

Luk 24:13-35

¹²Nánkár wakmwaek Jisasént paokopiap arop anánkaopwerao taun pwarará akwapepo maok, Jisas arop ankwap niampia akwapea am arop yaworan mwaeak kikip. ¹³Aenko maok, am arop yaworao kor akwapea Jisasént paokop i konap arop ankwap fárákapao am kar fárákapepo maok, am fárákapao kor am arop yaworamp kar wawia karenorá mér mo.

Jisaso mao éréképá yarakimp aropan ‘Tére kip’ ria sérimp kar

Matyu 28:16-20; Luk 24:36-49; Jon 20:19-23; Aposel 1:6-8

¹⁴Wakmwaek Jisasént paokop i konap mom-sámprampao tankáprá fépérapo maok, Jisaso maonapok akwap. Am fárákap te koumteouráp aropao ‘Jisas te warko fárámp nánko nke námpono’rá sénapan maok, mao te karenorá ninikia mér mo. Aenapantá maok, Jisaso am fárákapao

^h 16:7 Mk 14:28 ⁱ 16:9 Lu 8:2

yoporimpon. ¹⁵Aeria maok, mao am fárákapan arakrá sér, “Yumo tukupea apár-apár ponankor Kwaromp Kwapwe Kare Kar ponankor aropan farákáp kipo. ¹⁶Aenapo, arop Kwarén mériaka, ént mek anámp námp te, Kwaro man warko warámp naerámpon. Aeno arop man mér mo námp te, kotia yaomwi mek pik naerámpon.^j ¹⁷Kwar te arop man mér nánko te, maomp kárákáre am aropamp yaek puiyakrá náráp kárákáre yororo naenámpon. Tá maomp e fek kwatae-arop yéréperá kérép, tá ankwap-ankwap wourékam kar farákáp mwanapon. ¹⁸Am fárákapao fou-tákam fwap yae fek sámp mwarea napon. Tá arop sumpwi pap konap fou fánapao kor, sumpwi mo, fwapon. Tá am fárákap touwenap aropan kor pourouk yae pap napo, am touwe fwap naeria námpon.”^k

Kwaro Jisasén yámar mek sámpá pokámp kar

Luk 24:50-53; Aposel 1:9-11

¹⁹Jisas Tokwae Karao Kwaromp kar am fárákapan farákápea pwar nánko, Kwaro yámar mek man sámpea pok. Aenánko mao Kwaromp yae-párák mwaek tank námpono.^l ²⁰Aenko mént paokopiap aropao tukupea, ponankor apár mek Kwaromp kar farákáp. Aenapo, Tokwae Kar am fárákapént téteria, mao farákápnap kar kare karonorá yénképnámp kárákáre yororoimpono.^m

^j 16:16 Ap 2:38; 16:31-33 ^k 16:17-18 Luk 10:19; Ap 2:4; 8:7; 28:3-6 ^l 16:19 Ap 2:33-34; Ef 1:20 ^m 16:20 Ap 14:3; Hi 2:3-4